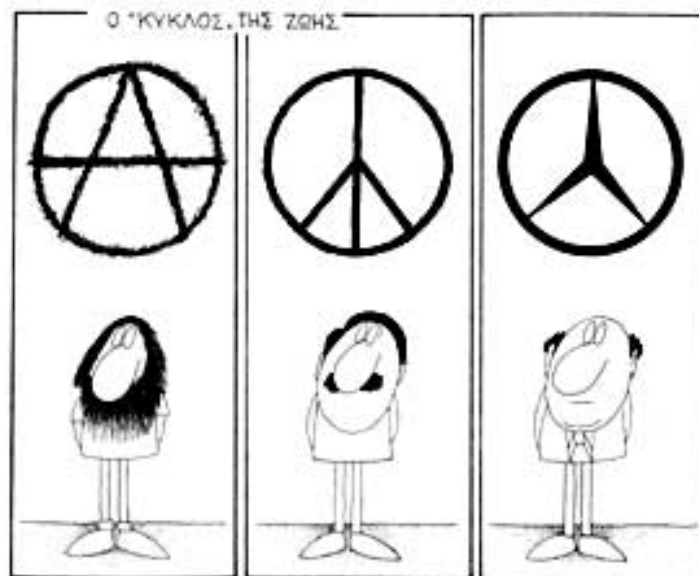

ΤΟΥ ΒΟΥΚΩΛΟΥ ΤΑ ΕΝΝΙΑΜΕΡΑ

Τεύχος τρίτο και φαρμακερό

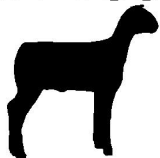

ΒΟΥΚΩΛΟΣ

Φοιτητικό περιοδικό:

Μια ευγενική χορηγία του ομίλου Λογοτεχνίας

THEY ROOP,

I SCOOP.

Βουκόλος: (ο) (λογ.) πρόσωπο που οδηγεί ζώα και ιδιαίτερα βόδια, στη βροσκή ΣΥΝ. γελαδάρης, αγελαδοβοσκός.

Ξέρω, τον τελευταίο καιρό όλο το κατηγορώ και μάλλον του χρόνου θα το πεθυμήσω. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Αυτό. Που με μεγάλωσε.

Προς το παρόν, καλούμαι να γράψω για τελευταία, μάλλον, φορά στο τρίτο Βουκωλάκι. Πολύ φοβάμαι πως άλλος Βουκώλος δε θα βγει. Θα δούμε αυτό το τεύχος να φιγουράρει ταπεινό στην καφετέρια, θα το διανέμουν τα ίδια χέρια, θα το βρούμε πεταμένο στο γρασίδι της αυλής και θα το απολαύσουμε. Μα τα παιδιά επιμένουν πως θα κυκλοφορεί και του χρόνου. Εύχομαι.

Ναι, από την τσέπη μας οι κόποι, όλο το βρισίδι για το πρώτο τεύχος, από την τσέπη μας τα τέσσερα χρόνια στον όμιλο

αυτό. Μακάρι να μην κλείσει. Είχε και έχει ακόμα να δώσει. Έστω κι αν παίρνουν μόνο λίγοι, δύο ή τρεις το πολύ. Δε βαριέσαι.

Θέλω να ευχαριστήσω αυτούς που αγάπησαν μαζί μου τον όμιλο Λογοτεχνίας. Μακάρι να μπορούσα να του έδινα περισσότερο εαυτό κι αγάπη, αλλά τόσο κατάφερα.

Παρακατάθηκε στους επόμενους που θα 'ρθουν οι σίχοι του Μόντη:

Περίεργο πράγμα η καρδιά. Όσο τη σπαταλάς τόσο περισσότερη έχεις.

ΥΓ. Θυμάσαι την πρώτη μέρα που γνωριστήκαμε, σου είπα ότι είσαι πολύ ωραία κοπέλα κι εσύ παραξενεύτηκες; Αυτό δεν άλλαξε! Και ναι, του χρόνου θα είσαι εκτός Κύπρου.

Μαρία Μηνά

*κάποια σκίτσα είναι προϊόν ευφυίας του Κυρ και του Αρκά -στο οπισθόφυλλο, χειρόγραφοι σίχοι του Χρύσανθου (Μέντη) Μποσταντζόγλου, ενός γελοιογράφου και παρωδού πάσης φύσεως και πάσης μαλακίας.

Emails επικοινωνίας:
elena88p@hotmail.com
dwrothi@yahoo.gr

[...] Και κατά τα άλλα διάγομεν βίο φιλομαθών...Γίναμε ωτακουστές του ξυλοδαρμού των φοιτητών και της αθώωσης των αστυνομικών, διαβάσαμε και Ξουκώ αποστηθίζοντας επαρκώς τους όρους 'υποκειμενοποίηση' και 'εξουσία', κατόπιν φάγαμε καφεταιρικά με 7 ευρώ στήθος κοτόπουλο με ρίζι σπιροτό κι έπειτα κλαμπ, η νίκη ένεκα των φοιτητών -" πρόβατα, λύκοι, καπιτάλ", μα ποιος τα χέζει όλα αυτά μέσα στην δίνη την του κλαμπ, καθώς θα λεγε κι ο ποιητής.

Είμαστε από τους φοιτητές που ακόμα και σχεδιασμό βόμβας μολότωφ να τους διδάξεις μέσα στην αίθουσα του πανεπιστημίου, θα τον αποστηθίσουν καλά, ωστόσο ποτέ μα ποτέ δεν θα τον αξιοποιήσουν και κάπου στα μέσα του μήνα, μετά την ενδιάμεση εξέταση, θα τον έχουν ήδη λησμονήσει. Είμαστε από εκείνα τα ιδρύματα, που παρέχουμε δυνατότητες γνωριμίας με τον Russel, τον Foucault, τον Heidegger, ωστόσο, η γνωριμία αυτή δεν φτάνει, παρά μόνον μέχρι το σημείο της χειραψίας ή του χειροφιλήματος. Πώς είναι δυνατόν να διαβάζεις θεωρίες εμφανώς επαναστατικές, χωρίς να επιδρούν πάνω σου, ούτε ως επιδρά ο κώνωψ στ'αχαμνά σου, εκείνες τις ανοιχτές αυγουσιάτικες νύχτες; Πώς είναι δυνατόν να διαβάζεις μian 'αναλυτική βαθμολογία' του βίου σου, χωρίς αυτή να επιδράμει ούτε καν στις μύτες των ποδιών, πάνω στην άπλετη επιφάνεια του 'νου' σου;

Προφανώς, οι ορίζοντες κατανόησης είναι περιορισμένοι και η στοχοθεσία των μαθημάτων-βαθμοθηρία θηρεύοντας υποκειμένου-αποπροσανατολίζει από την μερική έστω, κατανόηση απόψεων και θεωριών που θα μπορούσαν υπό διαφορετικές συνθήκες να μας 'αλλάξουν τα φώτα' και να αλλάξουν και τα φώτα γύρω μας. Οι αντιδράσεις μας είναι σχεδόν μανιακά αμυνόμενες κι αυτό που μας διέπει ως φοιτηταριό, είναι η αντίσταση και η απώθηση σε οτιδήποτε μπορεί να μας ταραξεί τον ύπνο και τα αναλλοίωτα πιστεύω. Δεν μπορώ να εξηγήσω αλλιώς την καχεξία της αφομοίωσης των ερεθισμάτων και της κριτικής μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας.

Είναι βέβαια, λογικό, πώς ο κόσμος όλος γνωρίζει να σου εξηγήσει σαφώς τα αίτια της πτώσης της Britney από την ποπ σκηνή παραθέτοντας ημερολογιακά και με περιοδικές παραπομπές την λεγόμενη 'κάθοδο', ωστόσο, αδυνατεί εντελώς να αφομοιώσει έναν αυτούσιο στίχο, ένα φιλοσοφικό απόφθεγμα, μian ειρωνική διατύπωση, ένα ανέκδοτο με κάποια δόση ευφύιας. Η 'δυσκαμψία' μας αυτή είναι μέχρι ενός σημείου, κατασκευασμένη στα πλαίσια της υποταγής μας στα ερεθίσματα που μας επιβάλλονται έμμεσα ή άμεσα από το καθεστωτικό σύστημα. Ο βασικός μηχανισμός στον οποίο επενδύουν τα μέσα στις μαζικές απευθύνσεις τους, εν τέλει, είναι ο αμυντικός. Ο εγκέφαλος αφομοιώνει μόνον ό,τι δεν θα τον εξωθήσει στην διατύπωση της ερώτησης 'γιατί' και περνά ξύφωλτα με το πρόσχημα της ελλειμματικής κατανόησης, όσα θα μπορούσαν με κάποια τριβή να μεταμορφώσουν το άτομο που τον υπογράφει και τους γύρω που τον ποδηγετούν.

Η αντίληψη ότι η τέχνη ή ένα φιλοσοφικό κείμενο ανήκει σε λιγοστούς ευφυείς, είναι παράταιρο κατασκεύασμα μέσα σε μια καπιταλιστική κοινωνία που δήθεν βασίζει την ύπαρξή της στην έννοια της ανοιχτής πρόσβασης σε ό,τι αγαθό δύναται να προσφέρει. Η 'αγορά' πλέον είναι ανοιχτή σε οτιδήποτε μέχρι χθες θα μπορούσε να θεωρηθεί φριχτά 'κλειστό' - οι όπερες έχουν γεννήσει και τα musical, τα μπαλέτα τον Eifman, τα θέατρα πειραματίζονται με ανοιχτές προσκλήσεις, οι φιλοσοφικές συζητήσεις κυκλοφορούν στο youtube κι ο ταξικός περιορισμός έχει μερικώς υποχωρήσει ως προς την πρόσβαση στη γνώση και στην τέχνη. Ωστόσο, παρόλο που η 'αγορά' είναι επαρκώς ανοιχτή, η άμυνα των ανθρώπων στην αξιοποίηση των ερεθισμάτων είναι φανερή, κι αυτό, διότι παρόλο που μας δίνεται η δυνατότητα πρόσβασης, οι μηχανισμοί του συστήματος (λέγοντας σύστημα, υποδηλώνονται οι φορείς εξουσίας, ο τρόπος λειτουργίας και οι 'ακόλουθοι' του, στους οποίους περιλαμβανόμαστε όλοι συχνά πυκνά) επιχειρούν να τροφοδοτήσουν την απαξίωση αυτών των ερεθισμάτων προωθώντας το μονοπώλιο των μασημένων τροφών που προσφέρουν οι ευνοούμενοι γι' αυτούς 'χώροι'. Η κατάσταση αυτή τροφοδοτείται και από την απουσία αντίστασης σε οτιδήποτε μας επιβάλλεται άνωθεν - η σχέση του Κύπριου με την εξουσία δεν ήταν σχέση αντίστασης στην μακρά ιστορία του, αλλά σχέση συνεργασίας και συμβιβαστικής υποταγής, που μέχρι σήμερα λαμβάνει άλλες μορφές.

Η κοινωνία επιχειρεί να αποκλείσει την καλλιτεχνική ή πνευματική δημιουργία από το κέντρο της και συχνά την εξοβελίζει στο περιθώριο, διότι σαφώς, αυτή διαλέγεται συνεχώς με τις δομές της κι η προβολή της πνευματικής δημιουργίας από τα Μέσα, δείχνει προφανώς και το επίπεδο κάθε κοινωνίας - τα μέσα λειτουργούν πια ως το αξιολογικό της κριτήριο. Στην Κύπρο για παράδειγμα, η απουσία αυτής της τριβής και της προώθησης ερεθισμάτων είναι ενδεικτικό κομμάτι του πόσο συστηματοποιημένη είναι η κοινωνία και πόσο αρνητικά διακείμενη στην αμφισβήτηση των δομών της. Η αντίληψη - ισχυρή κι εδωπέρα - ότι ακόμα και η πρόσληψη της τέχνης είναι για την μικρή μειοψηφία που θα αποφασίσει να ρημάζει τη ζωή της πάνω από βιβλιαράκια και μοναχικές ερωτήσεις, προβάλλει ακριβώς από το γεγονός ότι αυτή η δραστηριότητα, έρχεται σε αντίθεση με το μοντέλο ευτυχίας που έχει διαμορφώσει και εδραιώσει η κοινωνία. Η ενασχόληση με την τέχνη και την σκέψη είναι διαδικασία βαρετή και ζημιογόνα εν τέλει, οι φιλόσοφοι και οι καλλιτέχνες έχουν μια 'δόση' και λοιπές διατυπώσεις, είναι κατασκευάσματα στα πλαίσια της εδραίωσης ενός προτύπου διαβίωσης που προστατεύει το σύστημα εξουσίας από κάποια ενδεχόμενη αντίσταση ή τρομάζει ασφυκτικές κοινωνίες όπως οι δικές μας, μπροστά στην απόκλιση από ένα πρότυπο διαβίωσης - δεν είναι τυχαία η διπολική 'ύψη' της κοινωνικής μας γεωγραφίας για παράδειγμα - παλιά Λευκωσία/Μακαρίου.

Η αυστηρή διάκριση στην οποία προβαίνουμε, ιδιαίτερα εδωπέρα, ανάμεσα στην κουλτούρα και την λεγόμενη υποκουλτούρα, το ποιοτικό και το επιφανειακό θα μπορούσε να λειτουργήσει ως απόδειξη αυτής της μονοκόμματής μας διπολικότητας, του ασπρόμαυρου της σκέψης μας, που διέπει τις 'φιλοσοφικές' μας απόψεις (καμιά δογματική θέση δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκώς φιλοσοφική) και φτάνει μέχρι τις πολιτικές μας θέσεις απέναντι στους συμπολίτες μας που βρίσκονται αποκλεισμένοι στην βόρεια πλευρά του νησιού. Αυτή η διπολική βάση της σκέψης, σύμφωνα με πολλούς, έχει αρχίσει να υποχωρεί τον τελευταίο αιώνα, ωστόσο, ακόμα -ίσως και γονιαδικά κατευθυνόμενοι, σαν από ένστικτο επιβίωσης- σχηματίζουμε σύνολα χωρίς 'ανοιχτότητα' και διάδραση, σε διπολικά αντίθετα. Ιδιαίτερα εδώ στην Κύπρο, σαφής ένδειξη, η διαιώνιση της διχοτομικής μας αντίληψης -εμείς δαμέ, τσείνοι ποτσει-.

Όπως και να' χει, το βασικό θέμα είναι να επαναπροσδιορίσουμε τους λόγους για τους οποίους βρισκόμαστε μέσα σε ένα σπουδαστήριο και να αντιληφθούμε καλύτερα πώς λειτουργεί η κοινωνία και εμείς εντός της, να γίνουμε παρατηρητές εαυτού, σαν υποδουμένοι έναν παντογνώστη αφηγητή που ζυγίζει τις εκφράσεις μας, τις πράξεις μας ή τις σιωπές. Έχουμε σφυρηλατηθεί μέσα από τον διπολισμό και την απόκλιση του Άλλου, κι αναμένουμε την κοινωνία να γράψει, να εκδώσει και ν' ανεβάσει το έργο μας, ξεχνώντας πως μόνοι συγγραφείς της ζωής μας απομείναμε εμείς και η πορεία μας ήταν από τις αρχές της παλίμψηστο.

Είναι καιρός να αρχίσουμε να αμφιβάλλουμε για καθετί που μας φαίνεται φυσικό κι όσον αφορά τις σπουδές μας, δεν αρκεί να μετροφυλλούμε ένεκα συμπλήρωσης πιστωτικών μονάδων, δεν αρκεί να λέμε δεν κατανοώ, αποκλείοντας. Μας έχουν συνηθίσει πως η ευτυχία είναι το μόνο ζητούμενο και η αμφισβήτηση συνεπάγεται το αντίστροφό της. Ολισθηρό ψεύδος.

Έλενα Τορναρίτη

Η ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΙΣΟΒΙΤΗ

ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΕΣ (συνέχεια σ'ένα άρθρο του Δούκα)

Αυτό είμαστε. Ξτάνοντας μέσω του λασπωμένου περιθωρίου που λειτουργεί ως πεζοδρόμιο σε ένα κτίσμα το οποίο στάθηκε για 7 περίπου χρόνια μια μορφή «πανεπιστημιακής» στέγης για μένα, ξαναγυρνάνε στο μυαλό μου μερικές κουβέντες του Δούκα, ενός από τους τελευταίους «παλιούς» που πάτησαν το πόδι τους σε αυτό το ίδρυμα. Διάβασα τις απόψεις του για το Πανεπιστήμιο που άφησε σε ένα έντυπο ονόματι ΒΟΥΚΩΛΟΣ. Αυτό που μου έκανε εντύπωση ήταν η ασπρόμαυρη low budget εκτύπωση, σε ένα περιβάλλον που ακόμη και τα πλάνα μαθήματος μας τα βγάζει ιλουστρασιόν. Μετά πληροφορήθηκα για την γενναία χορηγία που τους αρνήθηκαν οι «εκπρόσωποι των φοιτητών». Ας είναι. Τα χρήματα, όπως στην ζωή, έτσι και στην εκδοτική εμπειρία, δεν είναι το παν, παρά ένα μέσον να κάνεις κάποια πράγματα πιο εύκολα. Η δυνατή ύλη, η διάθεση για γράψιμο, για γράψιμο απελευθερωτικό και όχι cory paste, είναι πολύ σημαντικότερα. Άλλωστε το Π.Κ έχει πλημμυρίσει από περιοδικά, περιοδικάκια, φοιτητικά έντυπα κλπ, τα οποία έξω από το γυαλιστερό τους περίβλημα και τις στρασάτες φωτογραφίες τους δεν έχουν να προσφέρουν τίποτα. Μαθήματα πιλόττας και μπιρίμπας, διαφημίσεις περισσότερες από τα άρθρα, τα οποία όταν διαβάζεις εύχεσαι οι διαφημίσεις να ήταν ακόμη περισσότερες.

Ω, ναι. Σωστά κατάλαβες αγαπητέ συνάρρωστε. Άλλος ένας γκρινιάρης καλαμαράς. Άλλος ένας άλλος. Πίσω όμως από τα θολωμένα παράθυρα της πραγματικότητάς μας, πίσω από τις διαφορές που χτίζουν τα όποια τείχη μεταξύ ενός ελλαδίτη και ενός κύπριου, υπάρχουν και στοιχεία που ξεπερνούν τις ταυτότητες, τις προκαταλήψεις και τους φόβους μας. Υπάρχουν σημεία που έχει κανείς δικαιώματα να είναι οργισμένος χωρίς να θέλει να «το κάνει εδώ Ελλάδα». Ο Δούκας λοιπόν, μου θύμισε πράγματα που τα είχα απωθήσει στα σκοτεινά της μνήμης μου, ανθρώπους που όταν έφυγαν από εδώ χωρίς την θέλησή τους είπα «θα ναι καλύτερα εκεί που θα πάει». Θυμήθηκα επίσης τον κατάλογο που έβγαζε ο καθηγητής «Πανεπιστημίου» για να δει πόσοι από μας απουσιάζουν στο πρώτο έτος. Θυμήθηκα που με σήκωναν και μένα κάποτε να «πω μάθημα», και έβλεπαν έναν πιτσιρικά αγουροξυπνημένο να αδιαφορεί. Σημείωναν το «κάτω από τη βάση» και θεωρούσαν την δουλειά τους τελειωμένη. Θα μου πεις ωραία τους κράζεις ρε μάγκα αλλά εσύ πως πήρες τελικά το πτυχίο. Το πήρα αφότου κατάλαβα πως η όλη αυτή διαδικασία, δεν έχει καμία σχέση με την έννοια παιδεία. Ότι είναι ένα «στοιχηθείτε!» όπως υστέριαζε κάποτε ο δασκαλάκος στο δημοτικό. Το μεγαλύτερο μέρος της παιδείας μου, καλής ή κακής, το πήρα και εξακολουθώ να το παίρνω εκτός αίθουσας. Και αν προσωπικά είχα την τύχη να ανήκω σε ένα τμήμα που διέθετε και πέντε ανθρώπους οι οποίοι έδρασαν και δίδαξαν πέρα από αυτόν τον κανόνα, τι να πω για τα παιδιά της Πανεπιστημιούπολης (μαθηματικούς, πολιτικούς μηχανικούς κλπ), που αρνούνται να τους στείλουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής για να μην «δυσφημίσουν» το τμήμα.

Αλήθεια, πόσο αρχοντοχωριάτικος είναι αυτός ο φόβος τους να μην δυσφημιστούν! Πόσο μεγάλη η δίψα τους να κρύψουν τα σκουπίδια τους κάτω από το χαλάκι... Μην ακουστούν παράπονα, μην πουν τίποτε για το «Χάρβαρντ της Μεσογείου» (Δεν ξέρω ποιος είπε αυτήν την κοτσάνα πρώτος αλλά μου θυμίζει τον στίχο «θέλω να γίνω σαν αμερικάνος, μ'αρέσει στα κρυφά κι ο Μητροπάνος»). Αλλά πάνω απ' όλα, να μη χαλάσει ο κανόνας. Ο κανόνας που θέλει τις δυνάμεις του φαντασιακού σκλαβωμένες στο χτες που θα είναι ολόιδιο με το αύριο, ο κανόνας που θέλει τον ξένο μετανάστη να σηκώνει τον δίσκο μας αφότου τελειώσουμε το φαγητό, ο κανόνας που μας κάνει ζόμπι άρρωστιάρικων πολιτικών ιδεών και σχηματισμών που γίνονται αναφορές σε ένα καλό βιογραφικό. Ο κανόνας του «σκάσε και κολύμπα».

Όταν κατακλύζεσαι από αυτήν την ψυχρή καθημερινότητα και εάν δεν σε κατακτήσει, δεν μπορείς να μην γνωρίσεις την φθορά σαν άτομο, είναι αδύνατον να μην κουραστείς, να μην αηδιάσεις, να μην νιώσεις ότι ρίχνεις γροθιά στο μαχαίρι. Άλλωστε η γύρω μας υποκρισία και σαπίλα κυριαρχεί γιατί αυτοί που τις υπηρετούν είναι απίστευτα συντονισμένοι σαν ρομποτάκια, ενώ αυτοί που αντιστέκονται είναι καταδικασμένοι να τραβήξουν τον μοναχικό δρόμο της αναζήτησης, της αμφισβήτησης και της γνώσης του εαυτού και του άλλου. Εκεί ξεπροβάλλει και το πρότυπο του Δον Κιχώτη, του ανεκτίμητου πρώτου γεννήματος της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας, ενός κειμένου μεγαλειώδους μέσα στην πολυσημία του, εκεί που μπορείς να δεις το επιφανειακό γέλιο με την ξερακιανή φιγούρα που φαντάζεται πως θα νικήσει τους ανεμόμυλους, και αν είσαι τυχερός ίσως διαβάσεις πιο στοχαστικά την πορεία ενός ανθρώπου που είναι καταδικασμένος να ζει μες τα κείμενά του.

Τότε ίσως βγεις στον δρόμο (ή έστω στο λασπωμένο περιθώριο που λειτουργεί ως πεζοδρόμιο) και θυμηθείς τον Δούκα, τον Βουκώλο, τους «γκρινιάρηδες» γύρω σου που θέλουν να χαλάσουν τη βιτρίνα, όσους επιμένουν να επιζητούν ουτοπικά μία ζωή που δεν είναι απλά μια συσσώρευση σελίδων στο ημερολόγιο αλλά μία ανάβαση στα αστέρια.

Κόντρα στο εφικτό. Στο δρόμο που χάραξε ο Δούκας.

*Σαλπάρουμε μια νύχτα του Φλεβάρη
εγώ με δυο τρεις άλλους ναυτικούς
ο ουρανός ήτανε μαύρος και σημάδι
κανένα δεν υπήρχε απ' τους παλιούς...
Θυμάμαι πάντα μου λεγες θα πρέπει να
πιστεύω
Να μάχομαι και αν μπορώ κάποτε και να
φεύγω
Γιατί καθένας κάποτε τολμά και
ακουμπάει*

*Εκεί που δεν τον πνίγει η λογική
Εκεί που ακόμα νιώθοντας μπορεί
ν'ακολουθάει
Ένα δικό του όνειρο
Και ίσως
Ίσως και την ίδια τη ζωή...*

(Δον Κιχώτες. Μωρά στη Ξωτιά.)

Χρήστος Ε. Δημητριάδης

Αλλιώς μετράς όταν είσαι παπάς;

Τον τελευταίο καιρό ακούγεται πολύ έντονα το ενδεχόμενο να χτιστεί ένας νέος μητροπολιτικός ναός μέσα στην Παλιά Λευκωσία. Το νέο κτίριο θα αντικαταστήσει τον, κατά τα φαινόμενα, πολύ μικρό υπάρχοντα ναό. Όμως, σύμφωνα με τα όσα διαβάζω στον τύπο ο ναός αυτός θα έχει μεγάλο ύψος, και γενικά θα είναι ενός μεγέθους που δεν σηκώνει το αρχιτεκτονικό τοπίο μέσα στην παλιά πόλη. Και ερωτώ εγώ ο έρμος. Όταν οι ίδιοι οι κάτοικοι της παλιάς πόλης δεν μπορούν να τοποθετήσουν έναν ηλιακό συλλέκτη στις τaráτσες των σπιτιών τους γιατί αλλοιώνεται ο χαρακτήρας της περιοχής, τότε πως τολμά η αρχιεπιστοκοπή να διανοηθεί να κάνει ένα τέτοιο έγκλημα; Και ακόμη περισσότερο, πως μπορεί να διατείνεται ότι το κάνει για να αναβαθμιστεί η περιοχή, όταν αφήνει κτίρια της ιδιοκτησίας της, μέσα στην εντός των τειχών Λευκωσία, να σαπίζουν, μιας και έχει να τα επιδιορθώσει από τον καιρό του Νωε;

Έχοντας περπατήσει πολλές φορές τους δρόμους της παλιάς πόλης, πιστεύω ότι κανένα τερατούργημα δεν θα βοηθήσει στην ανάπτυξη της. Αντιθέτως η παλιά πόλη μπορεί να αναπτυχθεί μόνο μέσα από την ανάπτυξη πρωτοβουλιών που θα την καταστήσουν ένα ζωντανό μέρος φιλικό προς τους κατοίκους της, ντόπιους και μετανάστες. Δηλαδή ένα μέρος γεμάτο αυτόνομους κοινωνικούς χώρους όπου ανά πάσα στιγμή θα μπορούν να διοργανώνονται πολιτιστικές και πολιτικές εκδηλώσεις, μιας σειράς από χώρους που κατ' αρχήν θα απολαμβάνουν οι ίδιοι, και κατά δεύτερο λόγο όσοι Λευκωσιάτες θέλουν να ασχοληθούν με αυτό το κάτιτις παραπάνω....

N.K.

Βγάλε τον μπάτσο από μέσα σου!

Ενώσω τα ΜΜΕ και ο πολιτικός κόσμος της Κύπρου ασχολούνται τα τελευταία 34 χρόνια ολημερίς και ολονυχτίς με το κυπριακό και τα λογοπαίγνια του, περί διζωνικής δικαιοδικής δικλωνικής κλπ η κυπριακή κοινωνία σπαράζει: επιχειρήσεις σκούπα που σαρώνουν την παλιά πόλη και κακοποιούν βάνουσα εκατοντάδες μετανάστες, δάσκαλοι δέρνονται, σχολεία παίρνουν φωτιά, χούλιγκαν τα σπάνε, ρατσισμός, μαύρη εργασία, trafficking, σεξουαλικό δουλεμπόριο, ναρκωτικά, προστασία...

Τελευταίο φρούτο η αθώωση των 10 κρατικών δέμιων, γεγονός που χαρακτηρίστηκε από τον Γενικό Εισαγγελέα, Πέτρο Κληρίδη ως απόφαση που «ενθαρρύνει την κρατική τρομοκρατία». Στα Φώτα της διεθνούς δημοσιότητας και λίγο μετά την υπόθεση «εξπρές του μεσονυχτιού» του δημοσιογράφου στην Ταϊλάνδη, η Κύπρος πέφτει στην ίδια κατηγορία της τριτοκοσμικότητας.

Φυσικά τα ίδια γίνονται τόσα χρόνια στην Ελλάδα, άκρατη αστυνομική βιαιότητα και ασυδοσία που επισύρει ποινές της πλάκας. Όλα αυτά, από δικαστήρια που εύκολα καταδικάζουν σε φυλάκιση χωρίς αναστολή έναν φίλαθλο με... λείζερ στα γήπεδα. Με την ίδια ευκολία ποινικοποιείται τώρα η απόκρυψη των χαρακτηριστικών του προσώπου σε δημόσιο χώρο, κοινώς η κουκούλα, αλλά και το κράνος, ο σκούφος, το μαντήλι, το κασκόλ και αλλά τέτοια που μπορεί να σε προστατέψουν από το κρύο, τη βροχή, τα δακρυγόνα, τα χημικά όπλα των μπάτσων, τις πανταχού παρούσες κάμερες.

Στόχος? Η mediακή ιδεολογική κατασκευή του «εσωτερικού εχθρού» με την αρνητικά φορτισμένη κωδικοποίηση «κουκουλοφόρος.» Τα προβοκάτσια των αστυνομικών/κουκουλοφόρων το Δεκέμβρη στην Ελλάδα και τα πρόσφατα στο Κολωνάκι δεν είναι άλλο από οργανωμένη δημιουργία ανασφάλειας στον πολίτη, η οποία οδήγησε στην γενικευμένη και αβασάνιστη εκ μέρους του παραχώρηση ατομικών δικαιωμάτων. Γιατί η ελληνική κυβέρνηση στην εξέγερση του Δεκέμβρη έδωσε εντολή να υποχωρούν τα ΜΑΤ και να αφήσουν τους πολίτες να σπάνε τράπεζες και πολυεθνικές, ενώ παράλληλα μπάτσοι undercover έσπαγαν μαγαζάκια?! Το ίδιο παιχνιδάκι όμως παίχτηκε και στη Ρωσία με πράκτορες της FSB (η πρώην KGB) να ανατινάζουν κτίρια προβοκάροντας τους Τσετσένους, το ίδιο έγινε στους δίδυμους πύργους, το ίδιο και με τα ανύπαρκτα χημικά του Σαντάμ, τα ίδια παλιότερα με τον Κλίντον που βομβάρδιζε ξυπόλητους για να ξεπλύνει το λεκέ στο φόρεμα της Λεβίνσκι και πάει λέγοντας...

Το χειρότερο πλέον είναι η εσωτερικήευση του μπάτσου, το ότι ζούμε σε ολοένα και περισσότερο αστυνομοκρατούμενες κοινωνίες, σε κλίμα εκφοβισμού, καταπάτησης

ανθρώπινων δικαιωμάτων, προπαγάνδας (ΜΜΕ) και συγκάλυψης (δικαστικό σύστημα). Υπό αυτό το πρίσμα του τυφλού πανικού και της τρόμο-παράνοιας δεν φαίνεται καθόλου παράταιρη η καθ' όλα νόμιμη και επιβεβλημένη χρήση κουκούλας από τις ειδικές δυνάμεις της αστυνομίας (!) οι οποίες σε τίποτα δεν διαφέρουν από στρατιωτικά σώματα και δεν φέρουν διακριτικά.

Ο φόβος για την τρομοκρατία έχει οδηγήσει σ' αυτά τα κουκουλοφόρα σώματα ασφάλειας που λειτουργούν ασύδοτα και ανεξέλεγκτα σε όλο τον κόσμο. Δικάζονται με κουκούλες, ανώνυμα, δρύνε ανεξέλεγκτα και με εγκληματικές μεθόδους. Επομένως, στις εκπαιδευμένες για πόλεμο δυνάμεις αστικής καταστολής, πάνοπλες, με τον πιο σύγχρονο εξοπλισμό, παραχωρείται πλήρης νομική ασυλία και προστασία από κάθε ταυτοποίηση, αφήνοντας το πεδίο δράσης τους ουσιαστικά απεριόριστο. Η δικαιολογία είναι η προστασία των αστυνομικών από αντεκδικήσεις, η ουσία είναι η εδραίωση ενός καθεστώτος νόμιμης παρανομίας.

Ψαύλος κύκλος, λοιπόν. Όσο αντιδρούμε βίαια, αυτοί ενδυναμώνονται, όσο υποχωρούμε το ίδιο. Γιατί το ελληνικό κράτος ξοδεύει 1 εκατομμύριο ευρώ το χρόνο για τη... Eurovision ενώ δεν έχουμε νοσοκομεία και σχολεία? Γιατί οι ζωές μας περιστρέφονται γύρω από τη Μενεγάκη, το fame story, τους ολυμπιακούς της ντόπας και τις λοιπές βιομηχανίες της εικόνας? Ως ποτέ θα τρώμε το παραμυθάκι του κυπριακού και των Τούρκικων παραβιάσεων του εναέριου χώρου? του σκοπιανικού και της ελληνικότητας της Μακεδονίας? Ως ποτέ θα θεωρούμε τον Τούρκο, τον Αλβανό, τον Σκοπιανό μάγειρα, τσαγκάρη, γιατρό, εχθρό μας, όταν κι αυτός αγωνίζεται για μια αξιοπρεπή ζωή που του στερεί η πολιτικό-στρατιωτική ηγεσία και η επιχειρηματική ελίτ? Με ποια λογική ο Κωστάκης, ο Γιωργάκης, η Αλέκα και λοιποί που τρώνε με χρυσά κουταλιά και απολαμβάνουν τα καλύτερα ιδιωτικά συστήματα παιδείας και υγείας στον κόσμο, είναι

αδέρφια μας? Ποια ελεεινή εθνική ρητορική το νομιμοποιεί? Ποια φυλετική προπαγάνδα? Ποια ψευδο-βιολογική δικαιολογία?

Ποιος εσωτερικός μπάτσος μας αυτο-λογοκρίνει, μας ευθυγραμμίζει όταν παρεκκλίνουμε απ'τον κανόνα? Ποιοί φόβοι και ανασφάλειες που αναπαράγονται συστηματικά από τους ιδεολογικούς μηχανισμούς της εξουσίας? Ποιο κυπριακό, ποιος εξ ανατολών κίνδυνος μας κάνει τον μπάτσο? Γιατί ζούμε μες στη μιζέρια? Γιατί μας έχουν πείσει ότι ο μόνος τρόπος να ξεφύγουμε από το ψυχικό κενό είναι με την αβάσταχτη κενότητα του shopping therapy, του carruccino, της Καλομοίρας, της μπάλας... Γιατί σαν μόνη εξήγηση στην σύγχυση και την αβεβαιότητα της ανθρώπινης κατάστασης μας επιβάλλουν θρησκευτικές νομοτέλειες, μοιρολατρίες και βλακώδεις συνταγές για ουράνια παραμυθία?

Και για όσους πιστεύουν ότι αυτά είναι πολύ μακριά... Γιατί στο πανεπιστήμιο Κύπρου, που για όσους δεν το ξέρουν αποτελεί ΑΣΥΛΟ, περιφέρονται ελεύθερα ένστολοι πάνοπλοι αστυνομικοί? Γιατί μέσα στην πανεπιστημιούπολη περιπολούν ανεξέλεγκτα αστυνομικά και στρατονομικά οχήματα? Σε ένα χώρο ο οποίος προστατεύει κανονιστικά από την καταστολή, τον εκφοβισμό και την επιτήρηση. Πώς μπορούν οι φοιτητές και οι καθηγητές να εκφραστούν ελεύθερα χωρίς να αυτολογοκρίνονται και να κανονικοποιούνται?

Γιατί οι πανεπιστημιακοί χώροι είναι στελεχωμένοι με σεκιουριτάδες και μάλιστα ενόσω γνωρίζουμε όλοι ότι δεν υπάρχει εγκληματικότητα σ'αυτά τα μέρη? Άλλωστε πρακτικές του εξωτερικού έχουν δείξει πως τα αντίμετρα των σεκιουριτάδων είναι ανίκανα να σταματήσουν την οποιαδήποτε κακόβουλη δράση, το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να καλέσουν την αστυνομία. Επομένως μάλλον αυτό είναι το περιεχόμενο τους: πληροφοριοδότες της αστυνομίας.

Είναι πολλά τα περιστατικά κατάχρησης εξουσίας των σεκιουριτάδων εις βάρος των φοιτητών: απειλές με ξυλοδαρμό, προσβολή της αξιοπρέπειας, ηθελημένη παρακώλυση δραστηριοτήτων των φοιτητικών ομίλων, ανακρίσεις, αυθαίρετη επιβολή κλήσεων σε ΜΗ

παράνομα σταθμευμένα οχήματα... Χρηματικό πρόστιμο σε φοιτητές? Ήμαρτον πια! Έχει χαθεί κάθε μέτρο? πληρώνουμε τα βιβλία, τις σημειώσεις των καθηγητών, την έκδοση φοιτητικής ταυτότητας, την αναλυτική βαθμολογία (!), την καθυστέρηση βιβλίων (!!!) λες και είναι η πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη το βίντεο κλαμπ της γειτονίας. Το έχουμε καταλάβει πως το πανεπιστήμιο Κύπρου είναι μια τεραστία επιχείρηση, έχουμε εγκαταλείψει κάθε φιλοδοξία για δημόσια δωρεάν παιδεία, αλλά επιτέλους μέχρι που θα φτάσει η ποινικοποίηση και η τιμωρία παραδειγματισμού που φυσικά είναι η άλλη όψη της αισχροκερδείας?

Γιατί οι καθηγητές παίρνουν παρουσίες όταν αυτό είναι παράνομο και αντικανονικό? Γιατί το ανέχεσαι?

Ποιος σε έπεισε ότι αν πας 6^ο έτος είσαι αποτυχημένη?

Γιατί δεν κυκλοφορούν ζευγάρια στο πανεπιστήμιο Κύπρου? δεν υπάρχουν ή κρύβονται? Ποιο απτά δυο είναι το χειρότερο?

Γιατί ζητάς περισσότερο παρκινγκ αντί να απαιτείς μέσα μαζικής μεταφοράς?

Γιατί τη μέρα τη ψηφοφορίας τα μαθήματα συνεχίζονται κανονικά χωρίς κανένα σεβασμό στο θεσμό της δημοκρατίας? Γιατί ακόμη θεωρούμε ότι υπάρχει δημοκρατία όταν το 87,75% των ψήφων πηγαίνει σε δυο παρατάξεις μόνο?

Γιατί σπουδάζεις κάτι που δεν θες? Γιατί κανείς μια δουλειά που δεν θες? Γιατί έχεις σχέση με κάποια/ον που δεν θες? Ποιες νόρμες σου έχουν επιβάλλει? Ποιες κοινωνικές συμβάσεις σε φυλακίζουν? Ποιον θέλεις να ικανοποιήσεις? Ποιος φόβος σε δεσμεύει? Η ανεργία? Οι φίλοι σου? Η καριέρα? Η μοναξιά? Οι συγγενείς? Η γειτόνισσα? Ο μεγάλος σου αδερφός?

Σε τι επιταγές επίδοσης, απόδοσης και συνέπειας σε εγκλώβισαν? Γιατί να είναι γραμμική η ζωή σου? Γιατί να έχει νόημα για τους άλλους αλλά όχι για σένα?

ΒΓΑΛΕ ΤΟΝ ΜΠΑΤΣΟ ΑΠΟ ΜΕΣΑ ΣΟΥ

Ονήσιλος Παυλίδης

onisilos@gmail.com

Το «φανάρι του Διογένη» - καταλήψεις και κοινωνικά κέντρα

Αρχικά θεωρώ σημαντικό να επαναφέρω κάποια στοιχεία από τις αρχικές θέσεις της κατάληψης και του κοινωνικού κέντρου «Το Φανάρι του Διογένη», το οποίο υπήρξε σημείο αφετηρίας ενός πολιτικοποιημένου κοινωνικού χώρου και καταστάσεως πρωτοφανούς για τα κοινωνικά δεδομένα της Κύπρου.

Εκφράζοντας την πλήρη ανάληψη ευθυνών της πράξης, σε άμεση αντίσταση προς κάθε μορφής προσχήματα που οι σύγχρονες καπιταλιστικές, υπερδογματικές «δημοκρατίες», χρησιμοποιούν για να ελέγχουν και να καταπιέζουν την κοινωνία:

«Η κατάληψη είναι μια επιλογή, η οποία πηγάζει από την αποστροφή που νιώθουμε απέναντι στις συνθήκες που επιβάλλει ο σύγχρονος πολιτισμός στην καθημερινή ζωή των κατοίκων της πόλης. Τα εξαντλητικά ενοίκια, οι συνθήκες εργασίας, η εμπορευματοποίηση, η απάθεια και η αποξένωση, μας περιορίζουν ασφυκτικά τη δημιουργικότητα, την έκφραση και τις επιθυμίες, τόσο συλλογικά όσο και προσωπικά.

Η κατάληψη είναι μια επιλογή που πηγάζει από την επιθυμία μας για ισότιμη συνεύρεση και επικοινωνία, για έκφραση και δημιουργία, ελεύθερη από ιεραρχίες και μεσολαβήσεις. Για μια καθημερινή ζωή βασισμένη στην αλληλεγγύη και τον σεβασμό της προσωπικής διαφορετικότητας.

Η κατάληψη είναι το έδαφος για ανάπτυξη της κριτικής απέναντι στο κυρίαρχο σύστημα. Είναι το έδαφος για άμεση αντίσταση στα σχέδια των πολιτικών και των καπιταλιστών.

Προκήρυξη της κατάληψης και κοινωνικό κέντρο «Το Φανάρι του Διογένη»:

Η κατάληψη «Το Φανάρι του Διογένη» λειτούργησε ως στεγαστική κολεκτίβα και στα πλαίσια του κοινωνικού κέντρου λειτούργησε ως:

- αυτοδιαχειριζόμενο καφενείο\ χώρος συνεύρεσης, λαϊκών συνελεύσεων και προβολών
- κέντρο πληροφόρησης για άδεια σπίτια για άτομα και κοινωνικές ομάδες
- αρχείο εντύπων με πολιτικοποιημένο υλικό μπροσούρες, προκηρύξεις κοκ
- αίθουσα ελευθεριακής διαπαιδαγώγησης όπου παραδίδονταν δωρεάν μαθήματα τέχνης, χειροτεχνίας, αυθόρμητα jam session κοκ. Ένας χώρος όπου κανείς μπορούσε να διδαχθεί και να διδάξει ελεύθερα.
- χώρος πολιτικοποιημένων εκδηλώσεων

Στα πλαίσια του πολιτικού σκέλους της κατάληψης:

-αλληλεγγύη σε άλλες καταλήψεις.

-επαφή με την γειτονία και προώθηση των λαϊκών συνελεύσεων, της άμεσης δημοκρατίας και της άμεσης αντίστασης στα θέματα που μας επηρεάζουν.

-στήριξη και διαιώνιση των κοινωνικών αγώνων.

Η κατάληψη είναι ένας χώρος που προωθεί την ιδέα μέσα απ' την πράξη και μέσα απ' την πράξη την ιδέα. Η άμεση ανάμιξη ανθρώπων μέσα σ' ένα ελευθεριακό περιβάλλον γίνεται σημείο συνειδητής αφύπνισης και αυταπάρνησης. Ένας χώρος που λειτουργεί αμεσοδημοκρατικά και εκφράζει την διαφορετικότητα, την εναλλακτική και ελευθεριακή κουλτούρα, σκέψη, έκφραση και δημιουργικότητα, τον αλληλοσεβασμό, την αυτοοργάνωση, την αλληλεγγύη. Ένας χώρος σε άμεση αντίσταση και άρνηση του κατεστημένου, της οικονομικής, ιεραρχικής, ρατσιστικής, φυλετικής καταπίεσης, στην άρνηση της πατριαρχικής οικογένειας, της θρησκοληψίας, της κυρίαρχης ιδεολογίας, του σύγχρονου συντηρητισμού και φυσικά στην άρνηση της ιδιοκτησίας - « η ιδιοκτησία είναι κλοπή» Προυντόν, « ιδιοκτησία είναι θεός» Μπακούνιν και εγώ θα έλεγα, « ιδιοκτησία είναι κλοπή, είναι θεός και φυλακή».

Η κατάληψη είναι ένα απ' τα μέσα αντίστασης και αμφισβήτησης του κατεστημένου, το απορρίπτει και βρίσκεται σε συνεχή αντιπαράθεση και πόλεμο με το κεφαλαίο, το κράτος και τα συμφέροντα τους.

Η κατάληψη είναι η πράξη που εκφράζει την αναζήτηση του ανθρώπου για μια καλύτερη ζωή, βάζοντας μπροστά την κοινωνία για την δημιουργία ανθρώπινων σχέσεων που θα κινούνται προς την αυτονομία. Ένας χώρος που εκφράζει την άρνηση του απέναντι στην εξουσία, η οποία έχει στόχο στο να εδραιώνει συνεχώς την διαίρεση των ανθρώπων σε κοινωνικές τάξεις και να τους γκετοποιεί σε ομάδες απομόνωσης με αποτέλεσμα τον εξανθρωπισμό.

«Το Ξανάρι του Διογένη» λειτούργησε από τις 29/9/2008 έως 7/2/2009 υπήρξε επαναστατική πράξη και έκφραση αυταπάρνησης.

Αντρέας Σ

English School για Ειρηνική Συμβίωση

Τους τελευταίους μήνες παρατηρείται μια γενικευμένη επίθεση στην παιδεία με αφορμή τον στόχο που έθεσε το Υπουργείο για την φετινή χρονιά. Ο στόχος αφορά την «καλλιέργεια κουλτούρας ειρηνικής συμβίωσης, αμοιβαίου σεβασμού και συνεργασίας ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων, με στόχο την απαλλαγή από την κατοχή».

Στα δημόσια σχολεία αρκετοί καθηγητές που ασφυκτιούσαν κάτω από τις προηγούμενες κυβερνήσεις έχουν αρχίσει να κάνουν δράσεις με βάση τον στόχο και με σκοπό την επαναπροσέγγιση. Το English School όμως, είναι ένα σχολείο που δεν ξεκίνησε φέτος αυτή την πολιτική. Είναι ένα σχολείο διαφορετικό από τα άλλα, με χαρακτήρα διακοινοτικό από την ίδρυσή του.

Το English School

Από την αρχή της λειτουργίας του English School φοιτούσαν σε αυτό μαθητές από όλες τις κοινότητες της Κύπρου, ελληνοκύπριοι (ε/κ), μαρωνίτες, αρμένιοι και τουρκοκύπριοι(τ/κ). Ακόμη και την δεκαετία 63-74, κατά την διάρκεια των δικοινοτικών συγκρούσεων, το English School είχε μαθητές και από τις δύο κοινότητες χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα. Οι τ/κ μαθητές έφυγαν το 1974 μετά την εισβολή. Από το 2003 που άνοιξαν τα οδοφράγματα, το English School απέκτησε πάλι τον ιστορικό του χαρακτήρα.

Στο English School δεν υπάρχουν θρησκευτικά σύμβολα μέσα στις τάξεις. Μπήκαν αυθαίρετα μόνο για μια θετία (επί Κληρίδη) αλλά έπειτα ξανά αφαιρέθηκαν. Η ιστορία της Κύπρου είναι μάθημα επιλεγόμενο για την 7^η Λυκείου. Γιορτάζονται όλες οι ελληνικές γιορτές με τον ίδιο τρόπο που γιορτάζονται και σε όλα τα άλλα σχολεία αλλά η 1^η του Οκτώβρη (μέρα ανεξαρτησίας της Κύπρου) ξεκίνησε να γιορτάζεται πριν από έξι χρόνια και πριν 4 χρόνια ως γιορτή ε/κ και τ/κ και για αυτό το λόγο και δεν χρησιμοποιείται ο ελληνικός εθνικός ύμνος.

Αυτές οι διαφορές από τα δημόσια σχολεία ισχύουν εδώ και χρόνια. Τώρα όμως χρησιμοποιούνται διαστρεβλωμένα ως επιχειρήματα για την δήθεν «καταπίεση της ελληνικότητας των μαθητών»!. Δυστυχώς όμως, όσο κι αν θέλουν να παρουσιάζονται ως θύματα, εδώ και χρόνια είναι οι θύτες.

Η «ελληνικότητα» επιτίθεται

Από το 2004 έχουμε γίνει μάρτυρες πολλών επιθέσεων στους τ/κ μαθητές του English School. Το Νοέμβρη του 2006 ομάδα ακροδεξιών μαθητών χτύπησαν τ/κ μαθητές με αφορμή έναν καβγά μεταξύ 11χρονων για έναν σταυρό.

Τον Φλεβάρη του 2008 ομάδα εθνοκροφρώνων εισέβαλε στην αίθουσα Τουρκικών Σπουδών, προκάλεσαν υλικές ζημιές και έγγραψαν συνθήματα όπως «εθνικισμός τώρα» και «τούρκοι φοβηθείτε».

Τον Μάη του 2008 μαθητές του English School έγγραψαν υβριστικά συνθήματα στους τοίχους του σχολείου, ένα από τα οποία είναι το περίφημο «English School is Greek». Τα περιστατικά αυτά, καθώς και ότι οι τ/κ μαθητές κάθε χρόνο αυξάνονται - αποτελούν σήμερα το 10% των μαθητών - οδήγησαν το σχολείο στο να λάβει κάποια μέτρα. Ένα από αυτά είναι η επιμόρφωση μιας ομάδας καθηγητών σε θέματα διαπολιτισμικότητας. Πώς δηλαδή όλοι οι μαθητές ανεξάρτητα από την εθνικότητα ή και την θρησκεία τους θα μπορούν να νοιώσουν ασφαλείς, να αντιμετωπίζονται και να αντιμετωπίζουν τους άλλους με σεβασμό για να μπορούν να εκπαιδεύονται ισότιμα.

Το πρόγραμμα αυτό έγινε η αφορμή για μια πιο οργανωμένη επίθεση.

Τα «νέα του English School»

Στην αρχή του χρόνου μια ομάδα γονέων, μαθητών και αποφοίτων δημιούργησαν μια ιστοσελίδα (www.englishschoolnews.com) όπου έχουν αναρτήσει κείμενα που καταδικάζουν συγκεκριμένους καθηγητές-μέλη του διαπολιτισμικού προγράμματος του σχολείου. Τους κατηγορούν ότι είναι «επαναπροσεγγιστές» και ότι προσπαθούν να περάσουν συγκεκριμένη πολιτική άποψη της ιστορίας.

Στις κατηγορίες τους προσθέτουν και πολύ εύπεπτα (για κάποιον που δεν ξέρει τι γίνεται μέσα στο σχολείο) ψέματα, όπως ότι οι καθηγητές έχουν επιβάλει την κατάργηση του εθνικού ύμνου, απαγορεύουν τους μαθητές να φορούν σταυρουδάκια (!), έχουν αντικαταστήσει τις ε/κ γιορτές με τ/κ!

Καλούν όλους τους μαθητές, γονείς, αποφοίτους κτλ να καταγγείλουν στο site, ό,τι άλλο «ύποπτο» έχουν δει να γίνεται μέσα στο σχολείο, μετατρέποντας έτσι καθηγητές και μαθητές σε χαφιέδες!

Όλα αυτά μέσα στα πλαίσια της ανωνυμίας του site. Μέσα από την δημοσιότητα όμως που πήρε το θέμα φαίνεται καθαρά ο χαρακτήρας και η προέλευση των ιδυόντων. Βουλευτές της ΕΔΕΚ που έχουν εμπλακεί και στις επιθέσεις στα άλλα σχολεία (Βαρνάβας) καθώς και μέλη του ΔΗΣΥ και του ΕΥΡΩΚΟ όχι μόνο στηρίζουν την ομάδα αυτή αλλά από ότι φαίνεται την καθοδηγούν.

Γιατί το English School;

Ο τρόπος που λειτουργεί το English School μπορεί να αποτελέσει ένα ζωντανό παράδειγμα ότι η ειρηνική συμβίωση είναι εφικτή. Ότι δεν έχουμε τίποτα να χωρίσουμε με τις άλλες εθνικότητες και θρησκείες αλλά μπορούμε να συνυπάρξουμε ειρηνικά.

Αυτό θα γκρέμιζε όλο το εθνικιστικό οικοδόμημα που χτίζουν εδώ και χρόνια κόμματα και εκκλησία. Οι επιθέσεις αποκαλύπτουν την υποκρισία. Οι εμπλεκόμενοι στις επιθέσεις αυτές τόσο καιρό προσπαθούσαν να μας πείσουν ότι θέλουν λύση στο κυπριακό, ισότητα με τους τ/κ και κοινό κράτος, αλλά τώρα που ήρθε ο καιρός να γίνουν τα πράγματα συγκεκριμένα δείχνουν το πραγματικό τους πρόσωπο. Τι υποκρισία!

Φαίνεται πως δεν θέλουν καθόλου συμβίωση αλλά δύο κράτη. Ή ακόμα, αν μπορούσαν, θα προτιμούσαν ένα κράτος ελληνικό. Γι αυτό το λόγο, τώρα που γίνονται προσπάθειες να έρθουν οι δύο κοινότητες μαζί, γεγονός που είναι το μόνο που μπορεί να λύσει πραγματικά το κυπριακό, προσπαθούν να σαμποτάρουν κάθε προσπάθεια!

Ο εθνικισμός στην Κύπρο έχει δείξει τα όρια του. Έχει δείξει μέχρι που μπορεί να «παλέψει για το καλό μας». Προκάλεσε πραξικόπημα, εισβολή και την κατάσταση που ζούμε σήμερα καθημερινά.

Μόνος τρόπος για να μπορούμε να διασφαλίσουμε ένα ειρηνικό μέλλον σε μια ενωμένη Κύπρο είναι να έρθουν οι δύο κοινότητες κοντά και να μπορούν να συμβιώσουν μακριά από εθνικισμούς και μισαλλοδοξίες. Για να γίνει αυτό όμως, επειδή οι δύο κοινότητες ζουν εδώ και χρόνια αποκομμένες η μία με την άλλη, χρειάζονται να γίνουν συγκεκριμένες δράσεις για να έρθουν κοντά.

Αν οι εθνικιστές νικήσουν σε αυτή τους την επίθεση τότε κάθε άλλη προσπάθεια επαναπροσέγγισης θα είναι καταδικασμένη.

Οι καθηγητές του English School χρειάζονται την υποστήριξή μας. Συγκεντρώνονται υπογραφές στο <http://www.gopetition.com/petitions/inclusive-education.html>.

Ας το διαδώσουμε.

Αθηνά Καρυάτη

Νεολαία Ενάντια στον Εθνικισμό

www.youthagainstnationalism.wordpress.com

youthagainstnationalism@gmail.com

τηλ. 99190164

- Τα δύο άρθρα που ακολουθούν, τα οποία δημοσιεύτηκαν στην Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, στις 23/07 του 2000 και 18/4 του 2004, επιχειρούν να εκτονώσουν τον προβληματισμό που εξέφρασαν ορισμένοι αναγνώστες του περιοδικού, με αφορμή ένα από τα άρθρα του 2^{ου} τεύχους του Βουκώλου (Με μουσική υπόκρουση από νάρκες που σκάνε...).

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ

Οι άλλοι Τουρκοκύπριοι- ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Εικοσιέξι χρόνια μετά τον Αττίλα, τι ξέρουμε για τους Τουρκοκύπριους εκείνους που αγωνίζονται ενάντια στο "εθνικά υπερήφανο" καθεστώς του Ραούφ Ντενκτάς; Ο Ιός πέρασε την Πράσινη Γραμμή, μίλησε με την ξεχασμένη Αριστερά της αντίπερα όχθης και καταθέτει τη μαρτυρία του.

Δεν ήταν μια άνετη δημοσιογραφική αποστολή. Η ασφυκτική συνοδεία των ανθρώπων του τουρκοκυπριακού Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών (το οποίο υπάγεται άμεσα στο εκεί Υπουργείο Εξωτερικών & Άμυνας), η παρουσία τους στη διάρκεια των συνεντεύξεων, η πασιφανής τέλος εμμονή τους να ελέγξουν τις επαφές μας, αποκλείοντας με διάφορα προσχήματα τις πιο "ενοχλητικές" φωνές, έθεσαν αναπόφευκτους περιορισμούς στην προσπάθειά μας να έρθουμε σε επαφή με το κομμάτι εκείνο της τουρκοκυπριακής κοινωνίας που αντιστέκεται στην εθνικιστική πολιτική του καθεστώτος Ντενκτάς ή, έστω, διαφοροποιείται απ' αυτήν. Το πρωί της δεύτερης μέρας, μάλιστα, η απόπειρά μας να παρακάμψουμε αυτά τα εμπόδια παραλίγο να οδηγήσει σε απέλασή μας από τα Κατεχόμενα -απόφαση που μας ανακοινώθηκε επίσημα αλλά λίγο αργότερα ανακλήθηκε, για λόγους τους οποίους μόνο να υποθέσουμε μπορούμε. Εντελώς διαφορετικής τάξης προβλήματα αντιμετωπίσαμε τέλος και από την ελληνοκυπριακή πλευρά, κατά την καθημερινή διάβαση της Πράσινης Γραμμής στο οδόφραγμα του Λήδρα Παλάς, καθώς κάποιοι αστυνομικοί προσπάθησαν να φέρουν διάφορα γραφειοκρατικά προσκόμματα στις μετακινήσεις μας.

Έστω κι έτσι, όμως, η επίσκεψή μας στην "Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου" στις αρχές Ιουλίου, αμέσως μετά την πρόκληση των κατοχικών στρατευμάτων στα Στροβίλια, υπήρξε έξοχα διδακτική. Πρώτον, γιατί είδαμε -για πολλοστή φορά- τι θα πει επικράτεια οργανωμένη με βάση τις επιταγές της εθνικής ασφάλειας και καθαρότητας: πανταχού παρούσες οι σημαίες της "ΤΒΔΚ" και της "μητέρας πατρίδας", τα αγάλματα του Κεμάλ και οι επιγραφές "τι ευτυχία να είσαι

Τούρκος", αλλά και οφθαλμοφανής η απέχθεια των επίσημων συνοδών μας προς οτιδήποτε διασπά τη διατεταγμένη προσήλωση προς τα "εθνικά ιδεώδη". Δεύτερον, γιατί διαπιστώσαμε πόσο η τρέχουσα εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων προκαλεί μια απίστευτη ανασφάλεια στο σκληρό πυρήνα του τουρκικού милитарισμού, προέκταση του οποίου αποτελεί το καθεστώς Ντενκτάς. Για τους Τουρκοκυπρίους εκείνους που επιθυμούν να ξεφύγουν από τα σημερινά αδιέξοδα, αντίθετα, οι εξελίξεις των τελευταίων μηνών -είτε πρόκειται για τα ελληνοτουρκικά, είτε για τις ζυμώσεις που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας- τροφοδοτούν ελπίδες για μια καλύτερη ζωή.

Η γνωριμία μας με αυτό το κομμάτι της τουρκοκυπριακής κοινωνίας υπήρξε η πιο ενδιαφέρουσα αποκάλυψη της επίσκεψής μας στα Κατεχόμενα. Αγνοημένοι εντελώς από την ελληνική κοινή γνώμη, οι αριστεροί του "ψευδοκράτους" δίνουν εδώ και χρόνια τη δική τους μάχη, όχι μόνο για περισσότερο ψωμί και δημοκρατία, αλλά και για την καταπολέμηση του εθνικισμού, την ανάπτυξη καναλιών επικοινωνίας με τους Ελληνοκύπριους συμπατριώτες τους και την εξεύρεση μιας αμοιβαία ικανοποιητικής λύσης στο πρόβλημα του νησιού.

Ο άγνωστος Τουρκοκυπριωτισμός

Πρώτη μας διαπίστωση είναι πως υπάρχει άμεση αντιστοιχία ανάμεσα στο πολιτικοϊδεολογικό στίγμα των τουρκοκυπριακών πολιτικών δυνάμεων και την τοποθέτησή τους στο "εθνικό" ζήτημα. Για την εθνικιστική δεξιά, πρόκειται για ψευδοπρόβλημα: "το μόνο κυπριακό πράγμα που υπάρχει", φέρεται να έχει πει ο Ντενκτάς, "είναι το γαϊδούρι. Οι κάτοικοι του νησιού είμαστε ή Τούρκοι ή Έλληνες". Για την Αριστερά, αντίθετα, η κυπριακή ταυτότητα αποτελεί βασικό στοιχείο του αυτοπροσδιορισμού και των πολιτικών προτεραιοτήτων της. Ήδη πριν από την εισβολή του 1974, η εμφάνιση των πρώτων αντιπολιτευτικών κινήσεων στο εσωτερικό της κοινότητας συνδέθηκε στενά όχι μόνο με ερεθίσματα των φοιτητών που σπουδάζαν στην Άγκυρα ή την Κωνσταντινούπολη, αλλά και με την ανάπτυξη μιας διάχυτης δυσαρέσκειας ενάντια στους τούρκους αξιωματικούς που είχαν έρθει να στελεχώσουν την αντίσταση των θυλάκων απέναντι στην κεντρική (ελληνο)κυπριακή κυβέρνηση. Τρεις δεκαετίες μετά, ο πολλαπλός και συχνά ασφυκτικός εναγκαλισμός του "εθνικού κέντρου" εξακολουθεί να τροφοδοτεί τις ίδιες αντιστάσεις.

Το επιβεβαιώσαμε μιλώντας με κόμματα και συνδικάτα από όλο σχεδόν το φάσμα της τουρκοκυπριακής Αριστεράς. Σαφέστερος από όλους ήταν ο Αλπάι Ντουρντουράν,

ουσιαστικός νικητής των εκλογών του 1981 (για την αποτροπή της πρωθυπουργοποίησης του οποίου εκδηλώθηκε τότε ανοιχτή παρέμβαση της Άγκυρας) και σήμερα ένας από τους ηγέτες του ριζοσπαστικού Κόμματος Πατριωτικής Ενότητας (ΥΒΗ): "Πατρίδα μας", τονίζει, "είναι η Κύπρος. Ετσι πιστεύουμε και γι' αυτό ονομάσαμε το κόμμα μας 'πατριωτικό'. Δεν είμαστε εθνικιστές. Αυτή την πατρίδα θέλουμε να την επανενώσουμε, γιατί αλλιώς δεν πρόκειται να λυθούν τα προβλήματα καμιάς από τις δυο κοινότητες". Ίδιες διατυπώσεις κι από τον -διωκόμενο σήμερα- εκδότη και διευθυντή της εφημερίδας 'Αβρούπα', Σενέρ Λεβέντ: "Το 1983 ανακηρύχθηκε η ΤΔΒΚ, δεν τη θεωρώ όμως κυρίαρχο κράτος αλλά επαρχία που κυβερνιέται απ' την Τουρκία. Εμείς εδώ αρνούμαστε τη λογική των μητέρων πατρίδων. Πατρίδα μας είναι τούτο το νησί, η Κύπρος. Ως Τουρκοκύπριος, λέω πως είμαι πρώτα Κύπριος κι ύστερα Τούρκος".

Λιγότερο διακηρυκτικοί, αλλά παρόλα αυτά εξίσου κατηγορηματικοί, οι επικεφαλής των κυριότερων αριστερών συνδικάτων θα εστιάσουν τα πυρά τους στην αντιμετώπιση της Βόρειας Κύπρου από το "εθνικό κέντρο". "Οι Τουρκοκύπριοι οδηγούνται συστηματικά έξω από την παραγωγή, ως αποτέλεσμα μιας λανθασμένης πολιτικής", μας τονίζει π.χ. ο Αλί Γκούλε, πρόεδρος της Επαναστατικής Ομοσπονδίας Εργατικών Συνδικάτων (Dev-Is), που πρόσκειται στο Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα (CTP). "Πολλές παραγωγικές μονάδες έχουν οδηγηθεί σε κλείσιμο, στη βάση της αντίληψης ότι η Τουρκία μπορεί να παρέχει τα αντίστοιχα αγαθά με πολύ μικρότερο κόστος. Αυτή η φιλοσοφία εξακολουθεί να επικρατεί και σήμερα, με καταστροφικά αποτελέσματα. Πολλοί Τουρκοκύπριοι εξαναγκάζονται έτσι να μεταναστεύσουν". "Εκτός από το ελληνικό κι ευρωπαϊκό εμπάργκο, υπάρχει επίσης το άτυπο τουρκικό εμπάργκο κατά των Τουρκοκυπρίων, που δεν επιτρέπει να αναπτυχθεί μια ντόπια παραγωγική βάση", συμπληρώνει ο Βαρόλ Ερτούγ, γενικός γραμματέας του συνδικάτου των δασκάλων (KTOS). "Εισάγουμε τα πάντα από την Τουρκία, όμως η Τουρκία δεν εισάγει σχεδόν τίποτα από εμάς. Υπάρχουν περίπου 70 εκατομμύρια Τούρκοι, ενώ οι κάτοικοι της Β.Κύπρου είμαστε μόλις 200.000. Από ένα πορτοκάλι ο καθένας αν αγόραζαν, δεν θα είχαμε κανένα πρόβλημα εξαγωγής των εσπεριδοειδών μας - αλλά δεν το κάνουν. Οι ηγέτες μας λένε πως η Τουρκία είναι η μόνη χώρα στον κόσμο που μας αναγνωρίζει ως κράτος. Εμείς δεν το πιστεύουμε: αίσθησή μας είναι πως η Τουρκία δεν θέλει να παράγουμε, μας θέλουν μονάχα σαν γκαρσόνια τους".

Εκτός από το γεγονός ότι τα μεροκάματα στη βόρεια Κύπρο παραμένουν κατά πολύ ψηλότερα από ό,τι στην ίδια την Τουρκία, πηγή προβλημάτων προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί και η νομισματική εξάρτηση από το εθνικό κέντρο, με την

τουρκική λίρα να χρησιμοποιείται ως εθνικό νόμισμα της "ΤΔΒΚ". Ακόμη κι ο εξαιρετικά μετριοπαθής πρόεδρος του CTP, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, δεν θα παραλείψει έτσι, κάνοντας τον απολογισμό της εικοσάμηνης παραμονής του κόμματός του στην κυβέρνηση (1994-96), να συνδέσει την αδυναμία εκπλήρωσης των προεκλογικών υποσχέσεών του με τις επιλογές της Άγκυρας: "Το βασικό εμπόδιο που συναντήσαμε στην υλοποίηση της πολιτικής μας ήταν η τεράστια υποτίμηση της τουρκικής λίρας, αμέσως μετά το σχηματισμό της κυβέρνησής μας, που οδήγησε σε πληθωρισμό 276% μέσα σε ένα χρόνο. Επιχειρήσαμε να εισάγουμε δικό μας νόμισμα, σταθερά προσδεδεμένο στο δολάριο, όμως η Τουρκία δεν το επέτρεψε. Η τουρκική κυβέρνηση της εποχής ακολουθούσε μια πολιτική οικονομικού φιλελευθερισμού, με την οποία επέμενε να εναρμονιστούμε. Ο τότε πρωθυπουργός δήλωσε 'δεν δίνω λεφτά για τα Άδανα, γιατί θα πρέπει να δώσω για την Κύπρο;' Αυτό το έκαναν για γενικότερους λόγους, εμάς όμως μας έβλαψε πολύ".

Η πλημμυρίδα των αδελφών

Η αίσθηση αυτή του παραγκωνισμού από το εθνικό κέντρο γιγαντώνεται σε απελπισία όταν τίθεται επί τάπητος το θέμα των εποίκων. Πρόκειται ίσως για τον καθοριστικότερο παράγοντα που επιδρά στο διακριτό αυτοπροσδιορισμό των Τουρκοκυπρίων - τουλάχιστον όσων δεν είναι πλήρως ενταγμένοι στο πλέγμα των μηχανισμών της "εθνικής ασφάλειας", που αποτελούν και το βασικό δίαυλο για συμμετοχή στα ωφελήματα της μετά το 1974 εποχής. Ο αριθμός των ανθρώπων από την Ανατολία που έχουν εγκατασταθεί στο νησί θεωρείται εθνικό απόρρητο (και υπολογίζεται από διάφορες πηγές μεταξύ 60 κι 100.000), όλοι όμως οι συνομιλητές μας θα επισημάνουν ότι περιλαμβάνει δυο εντελώς διαφορετικά πληθυσμιακά υποσύνολα. Το μεγαλύτερο αφορά τους "πολίτες" - εποίκους κατά κανόνα οργανωμένους στο φασιστικό MHP, που έχουν μεταφερθεί στο νησί και πολιτογραφηθεί στη βάση ενός εποίκιστικού σχεδίου με διπλή στόχευση: ανατροπή της γενικότερης δημογραφικής ισορροπίας και παγίωση των "τετελεσμένων" του '74 από τη μια, ενίσχυση της πολιτικής βάσης του καθεστώτος με "εθνικώς υγιή" στοιχεία, για το ενδεχόμενο αμφισβήτησής του από τους γηγενείς αφετέρου. Η δεύτερη -και μεταγενέστερη- κατηγορία επήλυδων έφτασε στη Βόρεια Κύπρο κατά τη δεκαετία του '90, αποκαλείται συμβατικά "οι παράνομοι" και παρουσιάζει εξαιρετική ομοιότητα με τη γενικότερη οικονομική μετανάστευση από τον Τρίτο Κόσμο προς τις αναπτυγμένες χώρες.

Για τους τουρκοκύπριους συνομιλητές μας, ωστόσο, αυτή η διαφοροποίηση έχει μάλλον δευτερεύουσα σημασία μπροστά στο τελικό αποτέλεσμα. "Η μαζική είσοδος αυτής της φτηνής εργατικής δύναμης, έχει καταστρέψει την τουρκοκυπριακή εργατική τάξη", μας εξηγεί ο πρόεδρος της Dev-Is. "Αν δεν βρεθεί σύντομα μια λύση στο Κυπριακό, θα μετατραπούμε σε μειονότητα στην ίδια μας τη χώρα". Ακόμη πιο κατηγορηματικός είναι ο Αλπάι Ντουρντουράν: "Αν δεν μπορέσουμε να λύσουμε γρήγορα το Κυπριακό, δεν βλέπω σωτηρία για την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Θα διαλυθούμε μέσα στον τουρκικό Ωκεανό". Ηπιότερες, οι εκτιμήσεις άλλων στελεχών θα εστιαστούν στην ανθρώπινη πλευρά του προβλήματος. "Το ζήτημα των εποίκων συνδέεται στενά με την επίλυση του Κυπριακού, έχει όμως και μια ανθρωπιστική πτυχή", τονίζει λ.χ. ο ηγέτης του CTP. "Πιστεύουμε πως αυτοί οι άνθρωποι, που έχουν εγκατασταθεί εδώ πέρα επί 20 χρόνια, που παντρεύτηκαν, γέννησαν και σπούδασαν εδώ τα παιδιά τους, δεν μπορεί να απελαθούν. Προχθές μιλούσα με μια φοιτήτρια. 'Οι γονείς μου είναι Τούρκοι', μου είπε, 'όμως εγώ είμαι Τουρκοκύπρια'... Πρόκειται, λοιπόν, για μια πραγματικότητα που δύσκολα μπορεί να αλλάξει. Ίσως μετά την επίλυση του Κυπριακού κάποιοι από αυτούς -και δε νομίζω ότι θα είναι πολλοί- να πειστούν να φύγουν με ανταλλάγματα. Όχι όμως με τη βία. Εννοώ φυσικά τους πολιτογραφημένους κι όχι τους παράνομους. Αυτοί ήρθαν για να βγάλουν κάποια λεφτά και μπορεί να γυρίσουν πίσω ανά πάσα στιγμή".

"Για λόγους αρχής, δεν μπορούμε να είμαστε εχθρικοί απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους", τονίζουν από την πλευρά τους οι συνδικαλιστές του ΚΤΟΣ - χωρίς, ωστόσο, να χάνουν από τα μάτια τους τις πρακτικές επιπτώσεις του φαινομένου. "Οι περισσότεροι από αυτούς είναι απλοί άνθρωποι, γεωργοί και κτηνοτρόφοι, ταυτόχρονα όμως και οπαδοί της ακροδεξιάς. Δεν είμαστε αντίθετοι στα βασικά τους δικαιώματα, αλλά αντίθετοι στις πολιτικές τους απόψεις και την πολιτική του εποικισμού. Έχουν περισσότερα δικαιώματα απ' ό,τι οι Τουρκοκύπριοι: προσλαμβάνονται λ.χ. ευκολότερα χάρη στην υποστήριξη της κυβέρνησης, ενώ οι Τουρκοκύπριοι -ιδίως όταν είναι νέοι και αριστεροί- δεν βρίσκουν εύκολα δουλειά κι ωθούνται στη μετανάστευση". Ένα άλλο πρόβλημα που επισημαίνει ο πρόεδρος των δασκάλων είναι η καταστροφή της τοπικής κουλτούρας από τη μαζική εισροή των χωρικών της Ανατολίας, διαποτισμένων με περισσότερο παραδοσιακές και συντηρητικές αντιλήψεις. "Οφείλω όμως να επισημάνω ότι ανάλογη καταστροφική επίδραση ασκούν και άλλοι παράγοντες: τα τουρκικά ΜΜΕ, ακόμα και το εκπαιδευτικό σύστημα που έχει μεταφυτευθεί εδώ από την Τουρκία".

Το ευρωπαϊκό όνειρο

Δεν υπάρχει, λοιπόν, καμιά προοπτική για το άμεσο μέλλον; Όλοι ανεξαιρέτα οι συνομιλητές μας από την τουρκοκυπριακή Αριστερά πρόβαλαν ως πάγια θέση τους για την επίλυση του Κυπριακού την "δικοινοτική-διζωνική Ομοσπονδία" (όπως συμφωνήθηκε στις συνομιλίες κορυφής του 1977-1979 ανάμεσα στους Μακάριο, Κυπριανού και Ντενκτάς), απορρίπτοντας κατηγορηματικά τις πρόσφατες θέσεις της τουρκοκυπριακής ηγεσίας για μια χαλαρή συνομοσπονδία. Οι μεταξύ τους διαφοροποιήσεις αφορούν κυρίως τη βάση πάνω στην οποία εδράζεται αυτή η θέση: αν λ.χ. για τον αρχηγό του CTP η ομοσπονδία αποτελεί "τη μόνη εφικτή λύση, αποδεκτή από τη διεθνή κοινότητα και τους Ελληνοκυπρίους", οι ριζοσπάστες αντεθνικιστές του ΚΤΟΣ προτιμούν να θυμίζουν ότι αυτή η φόρμουλα είχε προταθεί από το συνδικάτο τους ήδη το 1972-73, πολύ πριν από τον Αττίλα, και ως εκ τούτου αποτελεί ζήτημα αρχής και όχι προσαρμογή στη συγκυρία. Οι ίδιοι, πάντως, δεν φαίνεται να τρέφουν ιδιαίτερες αυταπάτες για την προοπτική μιας ειρηνικής λύσης από τα πάνω. "Δεν εμπιστευόμαστε τους ηγέτες μας, Τουρκοκυπρίους κι Ελληνοκυπρίους", ξεκαθαρίζει ευθύς εξ αρχής ο Βαρόλ. "Θεωρούμε πως όλοι τους είναι υπηρέτες του εθνικισμού και του ιμπεριαλισμού στη χώρα μας. Δικό μας αίτημα είναι να ανοίξουν οι πύλες για τον απλό κυπριακό λαό, έτσι ώστε να μπορέσουμε να γνωριστούμε μεταξύ μας και να βρούμε μόνοι μας μια λύση. Οι απλοί άνθρωποι, αυτοί μόνο μπορούν να επιβάλουν την πραγματική ειρήνη στην Κύπρο, αν τους δοθεί η ευκαιρία να αναπτύξουν μεταξύ τους μια καλή σχέση". Καθόλου συμπτωματικά, το συνδικάτο των δασκάλων πρωταγωνιστεί εδώ και χρόνια στις κινήσεις επαναπροσέγγισης των δυο κοινοτήτων.

Ουτοπία; Βαθιά σημαδεμένος από την εμπειρία του 1981 και τις ήττες που ακολούθησαν, ο Αλπάι Ντουρντουράν θεωρεί το παιχνίδι χαμένο -τουλάχιστον στο εσωτερικό της χώρας: "Δυστυχώς, η θέληση των Τουρκοκυπρίων δεν αποτελεί πλέον παράγοντα για τις εξελίξεις στην Κύπρο. Δεν μπορούμε να αλλάξουμε την κυβέρνηση, κι ως εκ τούτου δεν μπορούμε να αλλάξουμε ούτε την τουρκική πολιτική στο Κυπριακό. Παρόλα αυτά, πιστεύω ότι, επειδή το πρόβλημα δεν είναι μονάχα δικό μας αλλά διεθνές, κάποια στιγμή το νησί θα επανενωθεί. Ποιος ξέρει; Ίσως το 2002 η Τουρκία να αποφασίσει να το επιλύσει, οπότε θα αρχίσουν πραγματικές διαπραγματεύσεις...

Χωρίς να συμερίζονται -δημόσια τουλάχιστον- αυτή την ανάλυση, και οι υπόλοιποι συνομιλητές μας δεν κρύβουν την ελπίδα τους για μια επιτάχυνση των εξελίξεων χάρη στο διεθνή παράγοντα. Υποστηρίζουν την ένταξη ολόκληρης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ανεξάρτητα από το τι θα συμβεί με την Τουρκία (κάτι που για τα κόμματα της

δεξιάς ισοδυναμεί σχεδόν με εθνική προδοσία). Έχουν την αίσθηση ότι η ευρωπαϊκή προοπτική αποτελεί ίσως την τελευταία ευκαιρία για την αποτροπή της πλήρους ενσωμάτωσης στη "μητέρα πατρίδα". "Πιστεύουμε πως η ΕΕ είναι ένα δημιούργημα του ιμπεριαλισμού, προϊόν της ανάγκης του κεφαλαίου για υπερεθνικές ολοκληρώσεις", μας δηλώνει ο γραμματέας του ΚΤΟΣ. "Υπό τις παρούσες συνθήκες, ωστόσο, δεν είμαστε αντίθετοι στην ένταξή μας σ' αυτήν, αν και θεωρούμε πολύ σημαντικότερη τη δημιουργία στενών δεσμών αλληλεγγύης ανάμεσα στους εργαζόμενους και τις αριστερές δυνάμεις της Ευρώπης"...

(Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, 23/7/2000)

Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΣΚΕΨΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ

Το χαμένο «ναι» του '74

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Δεν χρειάζεται να διαβάσουμε και τις 9.000 σελίδες του σχεδίου Ανάν για να καταλάβουμε το «όχι» της Λευκωσίας. Αρκεί να ξεφυλλίσουμε τα πρακτικά των συσκέψεων του '74, όταν συζητήθηκε (και χαραχτηκε) πρώτη φορά η κοινή πολιτική απέναντι στον «Αττίλα».

Το ερχόμενο Σάββατο, οι πολίτες της Κύπρου -σε Βορρά και Νότο- καλούνται να αποφανθούν για την εφαρμογή ή όχι του Σχεδίου Ανάν. Είναι το πρώτο πρόγραμμα επανένωσης του νησιού που υποβάλλεται σε μια τέτοια διαδικασία, ξεπερνώντας το επίπεδο του απλού ευχολογίου. Σαράντα ολόκληρα χρόνια μετά τη χάραξη της «πράσινης γραμμής» στη διχοτομημένη Λευκωσία και τριάντα από την τουρκική εισβολή και την ολοκλήρωση του διαμελισμού.

Μέχρι στιγμής, μεγάλο μέρος του ελληνοκυπριακού πολιτικού κόσμου έχει δημόσια ταχθεί κατά του σχεδίου. Την ίδια ακριβώς στάση υιοθέτησαν και οι τουρκοκύπριοι εθνικιστές του Ντενκτάς. Με αποτέλεσμα η οριστική επίλυση του Κυπριακού να διακρίνεται μεν στον ορίζοντα, σε διαφορετική όμως κατεύθυνση απ' ό,τι (επίσημα τουλάχιστον) επιδιώκουν Αθήνα και Λευκωσία. Επικύρωση, δηλαδή, της διχοτόμησης του νησιού στη βάση των «τετελεσμένων» του 1974.

Τυπικά, βέβαια, η απόρριψη του Σχεδίου Ανάν δικαιολογείται από τις αδυναμίες (και, για ορισμένους κύκλους, από την ίδια την προέλευση) αυτού του τελευταίου. Αν εξετάσει όμως

κανείς προσεκτικά την επιχειρηματολογία των κυριότερων υποστηρικτών του «όχι», εύκολα διαπιστώνει πως αυτό που απορρίπτεται δεν είναι τόσο οι προβλεπόμενοι (και όντως προβληματικοί) περιορισμοί της λαϊκής κυριαρχίας, όσο αυτή καθεαυτή η ιδέα της ισότιμης συμβίωσης με την απέναντι κοινότητα.

Θα ήταν, άλλωστε, περίεργο να διακατέχονται από διαφορετικές ευαισθησίες όσοι νοσταλγούν την επιστροφή στην Κυπριακή Δημοκρατία του 1960 και υπεραμύνονται της εισδοχής του νησιού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν μη τι άλλο, και οι δύο αυτές υπερεθνικές συλλογικότητες χαρακτηρίζονται από ανάλογους (αν όχι αυστηρότερους) περιορισμούς της κυριαρχίας των επιμέρους «συνιστωσών» τους.

Η παραπάνω εικόνα επιβεβαιώνεται πλήρως από το ντοκουμέντο που παρουσιάζουμε σήμερα. Πρόκειται για τα επίσημα πρακτικά των συσκέψεων της ελληνικής και ελληνοκυπριακής πολιτικής ηγεσίας στην Αθήνα, το διήμερο 30.11.-1.12.1974, λίγο πριν την επιστροφή του Μακαρίου στην Κύπρο. Αν και «απόρρητα», έχουν δημοσιευθεί στη Λευκωσία εδώ και 13 ολόκληρα χρόνια (και στην Αθήνα, ως τμήμα του «Αρχείου Καραμανλή» το 1997), χωρίς όμως να πάρουν τη θέση που τους αξίζει στη συλλογική μνήμη. Αξίζει, ως εκ τούτου, ν' ασχοληθούμε μαζί τους.

****** Αντικείμενο της σύσκεψης του 1974, της πρώτης μετά τον «Αττίλα», ήταν η μελέτη της κατάστασης που δημιουργήθηκε από τα γεγονότα του καλοκαιριού (πραξικόπημα, εισβολή, de facto διχοτόμηση του νησιού) και η χάραξη κοινής στρατηγικής για το μέλλον με βάση τη νέα πραγματικότητα. Μιλάμε, δηλαδή, για την καθοριστικότερη στιγμή στην πορεία του Κυπριακού τα τελευταία 30 χρόνια.

****** Από ελληνικής πλευράς, συμμετείχαν ο τότε πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής, οι υπουργοί Εξωτερικών (Δημ. Μπίτσιος) και Αμυνας (Ευάγγελος Αβέρωφ), ο υφυπουργός Εξωτερικών Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, ο πρεσβευτής της Ελλάδας στη Λευκωσία Μιχάλης Δούντας και μη κατονομαζόμενοι «υπηρεσιακοί παράγοντες».

****** Την ελληνοκυπριακή πλευρά εκπροσώπησαν ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, αρχιεπίσκοπος Μακάριος, ο πρόεδρος της Βουλής Γλαύκος Κληρίδης, ο υπουργός Εξωτερικών Ι. Χριστοφίδης, ο γενικός διευθυντής Χ. Βενιαμίν και ο πρεσβευτής της Κύπρου στην Αθήνα Νίκος Κρανιδιώτης. Συμμετείχαν, επίσης, ο πρώην υπουργός Εξωτερικών (και μελλοντικός διάδοχος του Μακαρίου στην προεδρία) Σπύρος Κυπριανού, καθώς κι ένας απλός βουλευτής με λαμπρό μέλλον: ο Τάσσος Παπαδόπουλος.

Η σύσκεψη ξεκίνησε με ενημέρωση (από τον Κληρίδη) για την κατάσταση στην Κύπρο,

όπως αυτή είχε διαμορφωθεί ως τότε. Αντίθετα με το σημερινό καθεστώς της πλήρους διχοτόμησης, τα πράγματα ήταν τότε ακόμη ρευστά:

Η ΑΔΥΝΑΤΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

«Οι Τούρκοι ελέγχουν το 40% του κυπριακού εδάφους, το οποίον όμως αντιπροσωπεύει το 70% της κυπριακής οικονομίας. Εχομεν 170.000 πρόσφυγες. Εις το βόρειον τμήμα της νήσου έχουν παραμείνει 15.000 Έλληνες, κυρίως εις Καρπασίαν [...] Παρατηρήθη κίνησις των Τούρκων εκ του νοτίου τμήματος της νήσου προς Βορράν. Ηδη 28.000 Τούρκοι έχουν μετακινηθή προς Βορράν. Υπό τον έλεγχον ημών μένουσ μόνο 20.000 Τούρκοι και άλλες 10.000 που ευρίσκονται στην περιοχή των βάσεων» (σελ. 13).

Οι προοπτικές δυναμικής ανατροπής της κατάστασης, σύμφωνα με την ίδια εισήγηση, ήταν ουσιαστικά μηδενικές: «Στρατιωτικώς ευρισκόμεθα εις πλήρη αδυναμίαν να τους αντιμετωπίσωμεν. Η μαχητική διάθεσις των ιδικών μας είναι πολύ χαμηλή».

Την ίδια ακριβώς άποψη περί αντίστασης είχαν και οι υπόλοιποι:

Μακάριος: « Είμεθα υποχρεωμένοι να αρχίσωμεν από μίαν πραγματικότητα την οποίαν δεν δυνάμεθα να παραγνωρίσωμεν. Οι Τούρκοι κατέχουν το 40% της νήσου. Δεν μπορούμεν να τους εκδιώξωμεν διά των όπλων. Δεν συμμερίζομαι μερικάς απόψεις αι οποίαι εκφράζονται εν Ελλάδι και εν Κύπρω, ότι δηλαδή η Ελλάς θα ηδύνατο ίσως αργότερον διά πολέμου να εκδιώξη εκ της Κύπρου τους Τούρκους».

Καραμανλής: «Εάν υπήρχε δυνατότης θα το επεδιώκαμεν. Αλλά δυστυχώς είναι απραγματοποίητον λόγω των γεωγραφικών δεδομένων. Σας αποκαλύπτω ότι εις τας 14 Αυγούστου απεφασίσαμεν την κήρυξιν του πολέμου κατά της Τουρκίας και αναθέσαμεν εις το Επιτελείον την πραγματοποίησιν του εγχειρήματος. Κατόπιν όμως των συστάσεων του Επιτελείου εις τας 21 Αυγούστου το σχέδιον εματαιώθη».

Αβέρωφ: «Εις τας 14 Αυγούστου ο πρόεδρος έλαβε την απόφασιν. Εγώ διεφώνησα. Ο πρόεδρος επέμεινε να στείλωμεν μίαν μεραρχίαν εις την Κύπρον. Εζητήσαμεν από τους Αγγλους αεροπορικήν κάλυψιν. Οι Αγγλοι απέρριψαν το αίτημά μας. Κατόπιν τούτου, ο πρόεδρος εισηγήθη να επιβύμεν εκείνος (ο κ. Καραμανλής) και εγώ της νησοπομπής και να πάμε στην Κύπρο. Βέβαιοι ότι οι Τούρκοι δεν θα μας εβομβάρδιζαν, εφόσον θα εκάναμεν γνωστόν ότι ο κ. Καραμανλής θα επέβαινε της νησοπομπής. Τελικώς όμως επείσθημεν περί του ματαίου της επιχειρήσεως» (σελ. 21-22).

Ο ΑΧΡΗΣΤΟΣ ΟΗΕ

Καθολική υπήρξε επίσης η διαπίστωση της αχρηστίας του ΟΗΕ.

Κληρίδης: «Θα ήθελα να προσθέσω ότι δεν πρέπει να δίδεται η εντύπωση, εις τον Κυπριακόν λαόν, ότι το Κυπριακόν μπορεί να λυθή μέσω των Ηνωμένων Εθνών. Αυτό δημιουργεί ψευδαισθήσεις».

Καραμανλής: «Λύσιν δεν δίδουν, απλώς δημιουργούν ένα κλίμα ευνοϊκόν».

Κληρίδης: «Αλλά δεν βλέπω τους ισχυρούς να υλοποιούν το κλίμα αυτό. Χαρακτηριστικόν είναι το μήνυμα το οποίον απέστειλε ο Κίσινγκερ αμέσως μετά την δημοσίευσιν του ανακοινωθέντος της [αμερικανοσοβιετικής] Διασκέψεως Κορυφής του Βλαδιβοστόκ, ότι το Κυπριακόν δεν συνεζητήθη εις το Βλαδιβοστόκ και ότι απλώς περιελήφθη εις το ανακοινωθέν διά λόγους εντυπώσεων» (σελ. 29-30).

Ο Καραμανλής συμφωνεί. Έχει, άλλωστε, λάβει κι ο ίδιος παρόμοιο μήνυμα από τον Κίσινγκερ (σελ. 30).

Ο ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΦΙΛΟΣ

Λιγότερο ομόφωνες ήταν οι εκτιμήσεις όσον αφορά τον καθοριστικό ρόλο των ΗΠΑ. Το εντυπωσιακό είναι ότι στις καλές υπηρεσίες της Ουάσιγκτον φαίνεται να εναποθέτουν κάθε ελπίδα εκείνοι ακριβώς που έχουν καταγραφεί στη συλλογική συνείδηση σαν οι πιο αδιάλλακτοι αντιιμπεριαλιστές. Με πρώτο και καλύτερο, τον αρχιεπίσκοπο.

Μακάριος: «Είμαι βέβαιος ότι [οι Τούρκοι] δεν σκέπτονται την τουρκοποίηση των 40%. Δεν επιστρέφουν όμως αμέσως το πλεονάζον του πραγματικού σχεδίου των, διά λόγους διαπραγματευτικούς. Θα ήτο ευχής έργον να επιστραφή η επί πλέον περιοχή χωρίς δεσμεύσεις και ανταλλάγματα εκ μέρους ημών. Ο Κίσινγκερ ήλπιζε εις ωρισμένας παραχωρήσεις άνευ ανταλλαγμάτων. Αλλά αι παραχωρήσεις αύται δεν ήσαν σοβαραί. Το γεγονός ότι σήμερον δεν υπάρχει τουρκική κυβέρνησις είναι και αυτό εις βάρος μας. Δυστυχώς δύο φορές εδοκίμασεν ο Κίσινγκερ να πάει στην Τουρκία, αλλά δεν υπήρχε κυβέρνησις. Τώρα μου είπε ότι σκέπτεται να πάει στην Τουρκία προ της 10ης Δεκεμβρίου, αλλά νομίζω πάλιν δεν θα πραγματοποιηθή το ταξίδι του. Φοβούμαι ότι μόνοι μας, ως Έλληνες Κύπριοι, να διαπραγματευθώμεν, χωρίς να μας βοηθούν άλλοι, και δη ο Κίσινγκερ, δεν θα επιτύχωμεν. Ίσως μόνον διά της μεσολαβήσεως του αμερικανικού

παράγοντος, και μάλιστα του Κίσιγγκερ, θα έπρεπε να προχωρήσωμεν εις διαπραγματεύσεις. Διότι τότε θα είχομεν ενώπιόν μας ολοκληρωμένας τας τουρκικάς προτάσεις, και τότε θα μπορούσαμεν να δεχθώμεν ή να μη δεχθώμεν ένα ωρισμένον σχέδιον» (σελ. 25).

Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ο Τάσσοσ Παπαδόπουλος: «Εχω την εντύπωσιν ότι η κυριωτέρα μας ελπίς είναι η άσκησις πιέσεως επί της Τουρκίας υπό άλλων δυνάμεων και δη υπό της Αμερικής» (σελ. 47).

Ο Κληρίδης, αντίθετα, εμφανίζεται περισσότερο ρεαλιστής: «Οσον αφορά τον αμερικανικόν παράγοντα, το μάζιμουμ που μπορεί να προσφέρει είναι να κρατήσει τώρα τους Τούρκους να μην κινηθούν. Αλλά η λύσις την οποίαν ευνοεί είναι αι δύο ζώναι ή δύο περιοχαί Τουρκικαί, εκ των οποίων η μία προς Βορράν μεγάλη. Οι Βρετανοί είναι σαφώς υπέρ διχοτομικού σχεδίου. Ο ρωσικός παράγων δεν είναι διατεθειμένος να κινηθή δυναμικώς διά να εκδιώξη τους Τούρκους, και δεν επιδεικνύει διάθεσιν να αναμειχθή εις τα εσωτερικά μας» (σελ. 28).

Αλλά κι ο Καραμανλής δηλώνει λιγότερο φιλοαμερικανός από τους Παπαδόπουλο και Μακάριο: «Ισχυροτέρα θα ήτο η πίεσις εάν ησκειίτο από κοινού εκ μέρους της Αμερικής και της Ρωσίας» (σελ. 47).

ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ Ή ΟΧΙ;

Το κρίσιμο ερώτημα αφορούσε, φυσικά, την πιθανότητα βελτίωσης της κατάστασης μέσα από διαπραγματεύσεις. Ο Κληρίδης ενημερώνει τους συνομιλητές του ότι «οι Τούρκοι δεν δέχονται καμίαν μορφήν λύσεως η οποία να έχει την μορφήν ενιαίου κράτους», αλλά «επιμένουν επί γεωγραφικής ομοσπονδίας». Εκτιμά, μάλιστα, ότι «δεν αποκλείεται να δεχθούν μίαν μεγάλην περιοχόν εις τα βόρεια με άνοιγμα προς την θάλασσαν και δύο ή τρία καντόνια αλλαχού» (σελ. 12).

Μακάριος: «Τίθεται λοιπόν το σήμερον το ερώτημα: Να δεχθώμεν γεωγραφικήν ομοσπονδία; Και ποίον ποσοστόν μπορούμεν να επιτύχωμεν; Εάν οι Τούρκοι πρόκειται να μας επιστρέψουν μόνον το 10% των όσων κατέλαβον και ημείς να υπογράψωμεν, τότε είναι προτιμότερον να έχουν το 40% χωρίς να υπογράψωμεν» (σελ. 22).

Κληρίδης: «Νομίζω ότι η παράτασις της σημερινής καταστάσεως, χωρίς λύσιν, θα είναι

καταστρεπτική. Οσον αφορά το θέμα που έθεσε ο Μακαριώτατος, κατά πόσον θα πρέπει να δεχθώμεν την "αρχήν" [της ομοσπονδίας] χωρίς να έχομεν συγκεκριμένες προτάσεις, νομίζω ότι διά να γίνει διάλογος μπορούμε να δεχθούμε την αρχή υπό ωρισμένες προϋποθέσεις».

Δούντας: «Οσον αφορά την ακολουθητέαν στρατηγικήν, νομίζω ότι μπορεί να γίνη αποδοχή επί διερευνητικής βάσεως» (σελ. 30-1)».

Αβέρωφ: «Θεωρώ καταστρεπτικήν την παράτασιν της σημερινής καταστάσεως. Οσον περισσότερον κυματίζει η τουρκική σημαία εις ένα μέρος, τόσον δυσκολώτερα θα μπορέσουμε να την υποστείλωμεν» (σελ. 35).

Κυπριανού: «Φοβούμαι ότι εάν δεχθώμεν την γεωγραφική ομοσπονδία, θα φύγει ο Ελληνισμός της Κύπρου και θα καταληφθεί ολόκληρο το νησί από τους Τούρκους [...]

Κληρίδης: «Και εάν διατηρήσουν οι Τούρκοι το 40% δεν κινδυνεύει να καταληφθή ολόκληρος η Κύπρος;»

Καραμανλής: «Οι Τούρκοι δεν αποβλέπουν εις κατάκτησιν ολοκλήρου της νήσου. Εάν ήθελαν, θα την κατελάμβαναν. Από την διεξαχθείσαν συζήτησιν δεν διαπιστώνω σύμπτωσιν γνωμών όσον αφορά την εκτίμησιν της καταστάσεως. Στο νησί υπάρχει μια δραματική κατάστασις. [...] Αντιλαμβάνεσθε ότι με την πάροδον του χρόνου εξασθενεί η θέσις μας. Τουναντίον οι Τούρκοι ομιλούν από θέσεως ισχύος. Ο χρόνος τρέχει εις βάρος μας» (σελ. 37-9).

Περίεργα αισιόδοξος, όσον αφορά τις προοπτικές, αλλά και τα χρονικά περιθώρια επίλυσης του Κυπριακού, δήλωνε, τέλος, ο Τάσσος Παπαδόπουλος: «Δέχομαι την άποψιν του κ. Αβέρωφ ότι εάν κυματίση η τουρκική σημαία επί πολύ εις τα κατακτηθέντα κυπριακά εδάφη, θα είναι δύσκολον ύστερα να την κατεβάσουμε. Πιστεύω ότι θα παρέλθουν δύο έως τρεις μήνες πριν γίνει δεκτή από τους Τούρκους οιαδήποτε δική μας πρότασις. Σε τρεις μήνες όμως δεν μπορεί να μεταβληθή η κατάστασις. [...] Εφόσον ο Κίσινγκερ δεν έχει χάσει τας ελπίδας του δι' ένα πολυπεριφερειακόν ομοσπονδιακόν σύστημα, πώς θα το εγκαταλείψωμεν εμείς;» (σελ. 42-3).

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Δύσκολα μπορεί να κατανοήσει κανείς την «αισιοδοξία» των «αδιάλλακτων», αν δεν πάρει υπόψη το φόβο τους για το πολιτικό κόστος οποιασδήποτε (δυνατής) λύσης του προβλήματος. Οι σχετικές εκμυστηρεύσεις και στιχομυθίες είναι αποκαλυπτικές:

Μακάριος: «Εάν προβώμεν εις υποχωρήσεις από τούδε, και οι πρόσφυγες θα αντιδράσουν και οι Ελληνοκύπριοι γενικώτερον θα δυσαρεστηθούν. Διότι δικαίως θα είπουν ότι προέβην εις παραχωρήσεις πριν ακόμη έλθω εις επαφήν μαζί τους, και πριν διαπιστώσω προσωπικώς την κατάστασιν. [...] Δεν θα ήθελα να σημειωθούν προ της μεταβάσεώς μου εις Κύπρον επεισόδια. Τούτο θα δώσει αφορμήν ώστε να δικαιωθούν αυτοί που αντιδρούν εις την μετάβασίν μου στην Κύπρο» (σελ. 39-41).

Παπαδόπουλος: «Πιστεύω ότι αφ' ης στιγμής θα δεχθώμεν την αρχήν [της ομοσπονδίας], και κατά συνέπειαν θα αποδεχθώμεν ότι μεγάλο μέρος των προσφύγων δεν θα επιστρέψει εις τας εστίας του, τότε θα αντιμετωπίσωμεν κατακραυγήν εναντίον της κυπριακής κυβερνήσεως, κατακραυγήν εναντίον της ελληνικής κυβερνήσεως και φυγήν των δυναμικών στοιχείων της Κύπρου. Εάν οι Ελληνοκύπριοι αντιληφθούν ότι εν πάση περιπτώσει ένα μεγάλο τμήμα της Κύπρου θα γίνει τουρκικόν, τότε οι πρόσφυγες θα στραφούν εναντίον μας. Τότε η ΕΟΚΑ Β' και σημαντικόν τμήμα του ελληνικού πληθυσμού θα έχει ως σύνθημα την διπλήν ένωσιν. Και το σύνθημα αυτό θα έχει απήχησιν. Ίσως αυτό δεν είναι λογικόν, αλλ' εν πάση περιπτώσει το αίσθημα αυτό θα δημιουργηθεί.

Κληρίδης: «Δεν υπάρχει τέτοιο σύνθημα. Ίσως οι πρόσφυγες ανθέξουν λίγο, αλλά ύστερα θα στραφούν εναντίον μας» (σελ. 31).

Εξίσου εντυπωσιακός είναι ο ρεαλισμός κάποιων διαπιστώσεων:

Κληρίδης: «Επαναλαμβάνω ότι πρέπει να συνειδητοποιήσωμεν την πραγματικότητα και να χαράξωμεν μίαν ρεαλιστικήν γραμμήν. Δεν με ανησυχεί τι θα πει η κοινή γνώμη στην Κύπρο. Πρέπει να γίνη μια θυσία. Ο άνθρωπος που θα υπογράψη αυτήν την λύσιν θα καταστραφή πολιτικώς, αλλά πρέπει να αναλάβη τας ευθύνας του. Εάν δεν καταλήξωμεν εις μίαν συμφωνίαν, δεν είμαι διατεθειμένος να συνεχίσω ως διαπραγματευτής. Άλλος πρέπει αν αναλάβη αυτήν την διαπραγμάτευσιν. Εγώ δεν πιστεύω εις αυτήν την πολιτικήν.

Παπαδόπουλος: «Δεν εφθάσαμεν ακόμη εις αυτό το στάδιον» (σελ. 42).

ΑΣ ΧΑΘΕΙ ΤΟ 40%

Τελική συνέπεια της μαξιμαλιστικής γραμμής, όπως αυτή εκφράστηκε από τους Μακάριο και Τάσσο Παπαδόπουλο, δεν μπορούσε να είναι άλλη από την αποδοχή του «Αττίλα»

στην πράξη (όχι όμως και στα λόγια, τουλάχιστον δημοσίως). Διαβάζοντας τα πρακτικά της σύσκεψης, εντυπωσιάζεσαι από την άνεση με την οποία οι «αδιάλλακτοι» μεταπηδούν από την αχαλίνωτη (και, όπως αποδείχθηκε, αστήρικτη) κινδυνολογία στον πιο ωμό ρεαλισμό, κι από την προβολή ανεδαφικών θέσεων στην εξίσου ρητή προτίμηση της τωρινής διχοτόμησης από οποιονδήποτε συμβιβαστικό διακανονισμό.

Παπαδόπουλος: «Έκτασις 25% εις την βορείαν περιοχὴν ἴσως σημαίνει ἑκτασιν 50% στην υπόλοιπη Κύπρον. Γι' αὐτὸ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι βιώσιμον τὸ υπόλοιπον τῆς Κύπρου διότι τὸ 70% ἢ 75% που θα μας μείνη θα εἶναι ἀχρηστον για μας».

Χριστοφίδης: «Ποῦ βασίζεις ὅτι τὸ 25% ἀντιπροσωπεύει τὸ 50%; Εγὼ δὲν τὸ πιστεύω».

Παπαδόπουλος: «Εἶναι τὸ ευφωρύτερον μέρος και ἐπιπλέον ἀπὸ τουριστικῆς ἀπόψεως εἶναι ἡ περιοχὴ τὴν ὁποίαν ἀνεπτύξαμεν περισσότερον πάσης ἄλλης».

Μπίτσιος: «Πόσῃν βλέπετε τὴν ἑκτασιν τοῦ κυπριακοῦ τουρκικοῦ καντονίου προς Βορράν;»

Παπαδόπουλος: «8%, ὅπως ἦτο στο πρῶτο στάδιον τῆς εἰσβολῆς».

Μπίτσιος: «Αὐτὸ εἶναι ευχή».

Παπαδόπουλος: «Εάν δὲν ἐπιμείνωμεν, τότε ἴσως μας ἐπιστρέψουν τὴν Ἀμμόχωστον και ἓνα τμήμα τοῦ Μόρφου και κρατήσουν τὰ υπόλοιπα» (σελ. 32-33).

Μακάριος: «Διαφωνῶ ἐπὶ τοῦ καθορισμοῦ δευτέρας και τρίτης γραμμῆς υποχωρήσεως. Διότι τότε θα πάμε ἀπευθείας εις τὴν τρίτην γραμμὴν. [...] Προτιμῶ οἱ Τούρκοι να κρατοῦν ἐναντίον τῆς θελήσεώς μας τὸ 40% παρά τὸ 28% με τὴν θέλησίν μας» (σελ. 48-49).

Παπαδόπουλος: «Εάν πρόκειται με τὶς διαπραγματεύσεις να μας ἐπιστρέψουν τὸ 10% και να κρατήσουν τὸ 30%, τότε εἶναι προτιμωτέρα ἡ θέσις τοῦ Μακαριωτάτου να κρατήσουν τὸ 40%» (σελ. 51)».

ΕΝΑ ΛΕΠΤΟ ΖΗΤΗΜΑ

Ἡ σύσκεψη ἔφτασε στο τέλος τῆς. Με λακωνικὸ τρόπο ἀποτυπώνεται στα πρακτικά μια ουσιώδης πτυχὴ των συνομιλιῶν. Πρῶτη φορά, σύμπασα ἡ ἐλληνοκυπριακὴ ἡγεσία,

«ενδοτική» και «απορριπτική», εμφανίζεται ενιαία απέναντι στους ελλαδίτες:

«Εν συνεχεία συζητούνται οικονομικά θέματα. Βάσει των απόψεων οι οποίες εξετάστηκαν, υπολογίζεται ότι κατά το 1975 η Κυβέρνηση της Λευκωσίας θα πραγματοποιήσει έσοδα 40 εκατομμύρια λίρας και θα έχει δαπάνες 60 εκατομμύρια λίρας. Πλην των δαπανών τούτων θα απαιτηθούν 13 εκατομμύρια λίρες διά τον προϋπολογισμό ανάπτυξης και 20 εκατομμύρια λίρες διά την συντήρηση των προσφύγων. Τελικώς υπολογίζεται ότι διά το νέον έτος η Κύπρος θα χρειασθή βοήθειαν 53 εκατομμύρια λιρών.

»Εις τας παρατηρήσεις αυτάς ο κ. Καραμανλής απήντησε ότι η Ελλάς θα δώσει κάποιαν βοήθειαν, αλλά ότι η Κυπριακή Κυβέρνησις πρέπει να καλύψη σημαντικό μέρος του ελλείμματος διά της εκδόσεως χαρτονομίσματος. Εις το σημείον τούτον οι κύπριοι αντιπρόσωποι παρατηρούν ότι εάν εκδοθή χαρτόνισμα και χρησιμοποιηθή το συναλλαγματικόν απόθεμα θα κλονισθή το κυπριακόν νόμισμα. Επί τούτου ο κ. Καραμανλής παρατηρεί ότι η Κύπρος έχει πολύ μεγαλύτερον συναλλαγματικόν απόθεμα από την Ελλάδα και ότι επομένως υπό τας παρούσας δυσκόλους συνθήκας θα πρέπει να χρησιμοποιήση μέρος αυτού» (σελ. 58).

Θα νόμιζε κανείς ότι δεν βρισκόμαστε στο μακρινό 1974, αλλά τρεις δεκαετίες αργότερα...

* Οι παραπομπές σε σελίδες αφορούν την κυπριακή έκδοση του 1991.

(Ελευθεροτυπία, 18/4/2004)

Ο Παππούς από την Αγλαντζιά

- Οι άνθρωποι αλλάζουν;
- Είναι όλα δυνατά;
- Ξυπνάει ο "κοιμισμένος";

Και άλλα πολλά ερωτήματα που δεν είναι πλέον ρητορικά από μεριάς μου. Τα καινούρια ερωτήματα που θέτω πλέον είναι:

- Τι χρειάζεται κανείς για να αλλάξει;
- Τι χρειάζεται κανείς για να ξυπνήσει;
- Τι μπορούμε να κάνουμε και μέχρι που φτάνουν οι δυνάμεις μας;

Για τον παππούλη από την Αγλαντζιά Λευκωσίας, για την φοιτήτρια από την Λεμεσό, για τον Δάσκαλο δημοτικού από την Πάφο χρειάστηκε μια απόφαση δικαστηρίου, που (το τονίζω αυτό) έπρεπε να πλήξει και να καταστρέψει όλο αυτό το οικοδόμημα που τους παραδόθηκε σαν αμάσητη τροφή από τους εξουσιαστές τους τόσο χρόνια, για να τους εξοργίσει. Το μεγάλο βήμα σαν άλλοι Άρμστρονγκ το έκαναν όταν μέσα στο κρύο και για 2 ώρες έξω από το Παρθεναγωγείο της Ξανερωμένης (ένα κτήριο που σε αλλοτινές εποχές πρόσταζε την εθελούσια διάκριση των φύλων στη Κυπριακή κοινωνία) συζητούσαν με αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες τις κινήσεις που πρέπει να κάνουν ώστε να φανεί προς τα έξω όλο το μίσος της κυπριακής κοινωνίας (αν όχι στο σύνολό της, ίσως σε ένα μεγάλο κομμάτι της) απέναντι στο δικαστικό σύστημα μετά τις τελευταίες εξελίξεις (βλ. Αθώωση αστυνομικών που καταγεγραμμένα βιαιοπραγούσαν απέναντι σε 2 φοιτητές το 2005). Ένα μίσος απέναντι σε αυτούς τους δικαστές και παράγοντες που διαφυλάττουν με νύχια και με δόντια τη σήψη του συστήματος. Σε αυτούς που αθώωσαν τα όργανα της κρατικής καταστολής που βάλθηκαν να "πλάσουν" τον χαρακτήρα των δύο νεαρών Κυπρίων το 2005 με τον τρόπο που γνωρίζουν καλύτερα...

Ο κύβος όχι μόνο έπεσε, αλλά καταστράφηκε όταν αποφασίσαμε να κάνουμε ειρηνική πορεία μέχρι τον αστυνομικό σταθμό Λυκαβηττού, η οποία μάλιστα χρειάστηκε να σταματήσει για να έρθουν οι κάμερες (αλλά μην τα ζητάμε και όλα, σιγά-σιγά θα αποκτήσουν την "κουλτούρα του διαδηλωτή") και έπειτα πίσω στην περιοχή της φανερωμένης. Για πολλούς που δεν έχουν σχέση με την ζωή στη Κύπρο οφείλω να πληροφορήσω πως κάτι τέτοιο δεν είχε ξαναγίνει έως τώρα και η αποφασιστικότητα των όσων βρίσκονταν εκεί σήμερα με εκπλήσσει ακόμα και την στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές. Στην συζήτηση και ακολούθως στην Πορεία είχαμε αναρχικούς, αριστερούς, δεξιούς, άτομα από οργανώσεις, παππούδες, γιαγιάδες, παιδάκια που ήρθαν

για πλάκα κ. α. Ένα ανθρώπινο κολάζ με άτομα που πιθανόν στην καθημερινή ζωή τους (γιατί αυτήν μόνο καθημερινή δεν μπορούμε να την ονομάσουμε) να είναι πολιτικά και ιδεολογικά αντίθετοι.

Αγανακτισμένοι πολίτες ωθούμενοι από την φαντασία τους πρότειναν ευφάνταστους τρόπους άσκησης πίεσης στο δικαστικό σώμα που με τις κινήσεις του και τις αποφάσεις του (στηριζόμενο στην μέχρι τώρα αδράνεια πολλών στην Κύπρο) κατέλυσε κάθε μορφή αξιοκρατίας, δικαιοσύνης και εμπιστοσύνης στην τελευταία. Εκεί φάνηκε και η δύναμη που μπορεί να έχει η συλλογική δράση και διαντίδραση, με άλλα λόγια όταν βάζεις πολλά ετερόκλητα μεταξύ τους μυαλά να σκεφτούν για το ίδιο θέμα. Δεν αναλώθηκαν σε διαβουλεύσεις, συζητήσεις επί των διαβουλεύσεων, γεύματα και χοροεσπερίδες επί των συζητήσεων των διαβεβουλευμένων ατόμων και εκλογές για την εκλογή της πρότασης που θα εκλέξει τα νεοεκλεγέντα πρόσωπα που θα μας αντιπροσωπεύσουν μετά την εκλογή τους.

Όχι. Στις 22-03-09 έξω από το Παρθεναγωγείο της Ξανερωμένης τα πράγματα ήταν απλά και ξεκάθαρα χωρίς γελοίες υπεκφυγές με συζητήσεις επί των συζητήσεων και πολυδάπανα γεύματα που χωρίς ουσία συνηθίζουν να διοργανώνουν οι πολιτικοί άρχοντες για μια και μόνο απόφαση (η σχέση των γευμάτων και των συζητήσεων με την σημαντικότητα της απόφασης είναι αναλογική ή αυξάνεται γεωμετρικά, βλ. Κυπριακό). Θα κάνουμε πορεία, άλλοι θα δώσουν μπανάνες στους αστυνομικούς, θα δημιουργήσαμε έναν ιστότοπο, θα αναδείξουμε το θέμα όπως μπορούμε και πρώτιστα θα ΟΡΓΑΝΩΘΟΥΜΕ.

Ο παππούλης που πολλές φορές συντόνιζε την συζήτηση και έδινε παλμό στην πορεία φωνάζοντας με όλη του την ψύχη, γύρισε και μου είπε ενώ πορευόμασταν προς το Αστυνομικό Τμήμα:

-Εγώ γιέ μου, το περισσότερο που έκαμνα τόσα χρόνια ήταν να ψηφίζω... τώρα όμως νιώθω ότι πρέπει να γίνει κάτι παραπάνω! Κάτι νέο...

Και εγώ κοιτούσα στα μάτια του, και μάρτυς μου ο Θεός για μια στιγμή λαμπύρισαν και νόμισα ότι είχε γίνει ξανά 17 χρονών. "Κάλλιο αργά, παρά ποτέ" σκέφτηκα και συνέχισα να φωνάζω ώσπου άκουσα τον διπλανό μου να φωνάζει δυνατώτερα και με έπιασε το πείσμα...

*Παππού από την Αγλαντζιά, θα με βρεις δίπλα σου ξανά.
Αλέξανδρος Σούτσος.*

<http://www.alexoutsos.blogspot.com/>

Σκόρπιες σκέψεις από μια γυναίκα
Ημέρα της γυναίκας. Μαλακίες.

Ημέρα της γυναίκας και το Τάδε πολυκατάστημα έχει εκπτώσεις στα πλυντήρια πιάτων. Γιατί είσαι γυναίκα και το αξίζεις, αξίζεις ένα πλυντήριο πιάτων σε καλύτερη τιμή. Μην πλένεις τα πιάτα στο χέρι και χαλάσει το μανικιούρ.

Ημέρα της γυναίκας και η κομμώτρια μου λέει εκείνη την ιστορία που έγινε στην Κύπρο του κάποτε, πριν καν γεννηθώ, που την μέρα της γυναίκας ξεχύθηκαν οι απελευθερωμένες γυναίκες στα μαγαζιά το βράδυ κάνοντας «έκτροπα». Την επόμενη μέρα οι «απελευθερωμένες» Κύπριες ήταν πρωτοσέλιδο στην εφημερίδα. «Τόσο ντράπηκα ως γυναίκα», είπε η κομμώτρια μου. Σοφός άνθρωπος.

Οι γυναίκες στη σημερινή κοινωνία είναι ίσες με τους άντρες. Οι μοντέρνες γυναίκες έχουν πετύχει πολλά. Δεν είναι κλεισμένες στην κουζίνα. Έχουν υπεύθυνες θέσεις, σε επιχειρήσεις, ακόμη και στην πολιτική. Δεν μαγειρεύουν. Έχουν μια άλλη γυναίκα να το κάνει στη θέση τους άλλωστε. Ειρωνικός φεμινισμός το ονομάζω εγώ.

Μ' αρέσει να μαγειρεύω, όχι ότι μαγειρεύω καλά, αλλά δε θα μείνω και νηστική. Μην το πεις παρακάτω φίλε αναγνώστη και με περάσουν για καμιά οπισθοδρομικά γυναικούλα, έρμαιο του ανδροκρατούμενου κόσμου. Η σύγχρονη γυναίκα δεν μαγειρεύει, παραγγέλλει.

Η γυναικεία σεξουαλικότητα υπήρξε το μεγαλύτερο σεξουαλικό ταμπού. Έπρεπε να φτάσει η ανθρωπότητα στη δεκαετία του '60 για να αποδεχτεί την ύπαρξη του γυναικείου οργασμού.

Οι γυναίκες ευχαριστιούνται το σεξ όπως οι άντρες. Σεξ της μιας βραδιάς. Με ή χωρίς συναίσθημα. Κάνουν σεξ κατ' επιλογήν, όπως οι άντρες. Όχι πάντα. Και όχι όλες.

Σε κάποια χώρα που δεν θυμάμαι, κάπου στην Αφρική, ένας μεγάλος αριθμός μικρών κοριτσιών πέφτουν θύματα βιασμού γιατί υπάρχει ο μύθος πως το σεξ με μια παρθένα μπορεί να θεραπεύσει το AIDS.

Στους πολέμους πάντα υπάρχουν βιασμοί μιας και η νόθευση του γονιδιώματος του εχθρού με ξένο σπέρμα είναι η χειρότερη εκδίκηση και το καλύτερο όπλο.

Έλα καλέ, πως κάνεις έτσι, υπάρχουν και χειρότεροι λόγοι για βιασμό, στις ανεπτυγμένες (ειρυνικό χαμόγελο) χώρες. Αφού έθελες, αφού εφόρες κοντή φούστα, αφού είσαι Ρωσσίδα/Εγγλέζα κλπ.

Εκατομμύρια γυναίκες μετακινούνται σε διάφορες χώρες (με συναίνεση ή και μη) για να παρέχουν κάθε σπή του σώματος τους επί πληρωμή, συνήθως την πληρωμή κάποιου άλλου.

Δεν υπάρχει τίποτε το εξευτελιστικό στο να παρέχει μια γυναίκα το σώμα της όπως και όποτε θέλει, ακόμη κι επί πληρωμή. Δικό της είναι.

Αναρωτιέμαι πόσες πουτάνες νιώθουν ότι το σώμα τους είναι πραγματικά δικό τους.

Εύκολο να είσαι γυναίκα. Εύκολο να είσαι συγκεκριμένου είδους γυναίκα.

Με θυμώνουν οι φεμινίστριες. Όταν μεταφράζουν τα πάντα ως θέμα φύλου. Όταν γίνονται άντρες για να αποδείξουν την ισότητα τους με τους άντρες. Προτιμώ τις εκπτώσεις στο πλυντήριο πιάτων, λιγότερο σεξιστικό, ακόμη πιο χρήσιμο.

Ο κόσμος των αντρών μου χαρίζει ένα γαρύφαλλο στις αρχές του Μάρτη, θέλει να μου πει ευχαριστώ, που υπάρχω, εγώ, όλες οι γυναίκες. Θέλει να ξέρω πως αναγνωρίζει τους κόπους και τους αγώνες των γυναικών να κερδίσουν τα δικαιώματα που δεν θα έπρεπε καν να διεκδικούν (γιατί είναι αυτονόητα). Πάρτο και σκάσε Ερυκίνη, τι να του πεις τώρα;

Η μέρα της γυναίκας πέρασε. Εδώ και πολλές μέρες. Μα δεν πίστευα ποτέ στις Μέρες Κάτι. Τα λέω τώρα, τώρα που τα νιώθω, και δεν έχω συγκεκριμένες μέρες που νιώθω.

Ο πλανήτης είχε πει κάπου ο Τομ Ρόμπινς είναι στη βάση του θηλυκός. Δεν είναι όμορφο; Και αληθές;

Μερικές φορές νιώθω να με κατακλύζει τόση στοργή για τους ανθρώπους που αγαπάω, μια ακατανίκητη ανάγκη φροντίδας και αγκαλιάς. Είναι πολλά που λατρεύω στη γυναικεία φύση μου, μ' αυτό περισσότερο. Είναι ένα αίσθημα γλυκό. Σαν γλυκό του κουταλιού, που δεν ξέρω καν να φτιάχνω ρε γαμώτο.

ΕρυκίνηΗ

www.erykini.blogspot.com

Homo Ludens

Θα παίξω τα γνωστά ασφαλή τραγούδια. Θα τα τραγουδήσω ξανά και ξανά, να μάθω όλα τα λόγια απέξω, να ξέρω τους ρυθμούς, να ξέρω τα πάντα, να έχω πρόγραμμα-απόλυτος έλεγχος. Όταν περπατώ στα χαλίκια θα φοράω παππούτσια. Υπάρχουν κοφτερές πέτρες, σπασμένα γυαλιά, περίεργα αντικείμενα. Όταν κολυμπώ θα μένω στα ρηχά, θα φοράω μπρατσάκια, θα κρατώ σωσίβιο και θα βλέπω συνέχεια το βυθό μήπως με δαγκάσει κάτι ζωντανό και επικίνδυνο. Θα γράψω και μετά θα σβήσω, θα γράψω και θα σβήσω, θα αυτοδιορθωθώ ξανά και ξανά. Ήταν κάποτε ένα δέντρο που έζησε χειμώνα, άνοιξη, καλοκαίρι και φθινόπωρο, χειμώνα, άνοιξη, καλοκαίρι και φθινόπωρο, χειμώνα... ξανά και ξανά.

Σήμερα συγύριζα και βρήκα κάτι παλιές χριστουγεννιάτικες κάρτες. Τις πέταξα όλες. Θα έρθουν τα χριστούγεννα. Θα έρθει το Πάσχα. Θα έρθει ο Άγιος Βασίλης. Κάποιος θα έρθει, κάτι θα γίνει. Όταν ήμουν παιδί ήθελα να γίνω ναύτης. Και μετά μεγάλωσα. Όταν ήμουν παιδί ο ουρανός ήταν απέραντος. Και μετά άρχισα να λέω ψέματα, και ο κόσμος μίκρυνε και ο ουρανός φλατάρισε και ξεκίνησα για κυνήγια θησαυρών-σελοφάν γύρω από το δέρμα μου.

Τι θα γίνει αν πώ το όνομα μου? Θα με μπουιάρει στο πηγούνι εκεί που δεν το περιμένω? Σαν μπάλα που κρατάς κάτω από τη θάλασσα και σου γλιστρά και εκτοξεύεται στα μούτρα σου? Είναι φορές που τσούζουν τα πόδια σου από το σκαμπανέβασμα και σταματάς να δεις πίσω σου τον δρόμο που περπάτησες. «Πώς έφτασα εδώ? Πώς ξεκίνησαν όλα?» Τι κλισέ, το να ψάχνεις για την αρχή. Είμαι σε ένα δωμάτιο γεμάτο με κομμάτια από ruzzle. Φωτογραφίες, εισιτήρια, προσκλήσεις, ημερολόγια. Κάποια στομφώδικα λένε «been there, done that», κάποια κοιτάζουν το κενό σαραβαλλισμένα, σαν να θέλουν να ξεχαστούν. Τα πετάω όλα, κόβω με ψαλίδι εγκαινίων το πριν, βγάζω τα παππούτσια και περπατώ ξυπόλητη, βουτώ στα μαύρα κουτιά του σταυρολέξου-ο ευσεβής πόθος του να ξεκινάς, ξανά και ξανά. Τι θα γίνει αν αλλάξω το όνομά μου?

Θυμάμαι τα θρανία του Λυκείου. Γράφαμε με μπλάνκο, πένες, μολύβι και μαρκαδόρους (μαρκαδόρους που δεν φεύγουν, μικρές απαιτήσεις αθανασίας). Υπογραφές: η Μεξικάνα, ο Κότσιος, ο Χαλλούμας, η Σπινότριχα, ο Ναντίτο, Ομόνοια λαός, Αποελάρα σ' αγαπώ, westlife, στίχοι τραγουδιών, σκονάκια, Θύρα 9, τύποι Μαθηματικών, L.F.E., καρδούλες με γράμματα σε πρόσθεση, σχέδια χωρίς νόημα, εκτονώσεις της σιωπής μπροστά στις σωστές λέξεις του πίνακα, πολυκαιρισμένα σάντουιτς, εμφύλιοι πολέμοι με σβηστήρια και κιμωλίες, μυστικές αλληλογραφίες, κουτσομπολιά, τσακωμοί και συμμαχίες, λιωμένες αθλητικές φόρμες, εθνικός ύμνος και σημαίες, οι απόντες και οι παρόντες και παρατακτικά

να περπατάτε στην παρέλαση. Φανέλες με αφιερώσεις, μισοσβησμένοι πασιαμάδες, γέλια, διήμερα, λευκώματα, ψίχες ψωμιού που ρίχναμε πίσω μας σαν τον Χάνσελ και την Γκρέτελ.

Και μετά στο Πανεπιστήμιο «Ένα φραπέ παρακαλώ, να σώσει την μέρα. Α! Και μια αφίσα του Τσε-Πόσο κάνει είπατε?» Μια αφίσα να την έχω δικιά μου, να μου λέω παραμύθια πως θα αλλάξω το σύστημα. Μια ιδεολογία, παρακαλώ, να σφίξω πάνω μου δυνατά, να νοιώσω λιγότερο μόνη, μόριο κύμματος σε κερκίδα ποδοσφαίρου.

Παρακολουθώ διάλεξη. Δάχτυλα που δείχνουν, που λένε «αυτό είναι αλήθεια»-με ύφος 10 καρδιναλλίων-ξανά και ξανά-γιατί «δράξασθαι παιδείας» μη χέσω.

(«Νομίζω πως ξαναπεράσαμε από εδώ» είπε ο Χάνσελ στην Γκρέτελ βλέποντας μισοφαγωμένες ψίχες ψωμιού μπροστά του)

Παρόλα αυτά, θα ισορροπήσω σε ψηλά τακούνια. Θα φτιάξω τα νύχια μου και όλα θα είναι οκ, θα αλλάξω το μαλλί μου και όλα θα είναι οκ. Η εμφάνισή μου, μια λεπτή κλωστή που με συνδέει με αυτό τον κόσμο. Ποιός είπε ότι το πνεύμα είναι ανώτερο? Μαλακίες του Πλάτωνα. Τελείωσα πια με το καλό κορίτσι που δεν αντιμιλά, που κουβαλά σχολικούς πίνακες στη ράχη του, που έχει γυάλινο βλέμμα και τοίχους από χαρτί γύρω του.

Τελείωσα με το καλό κορίτσι που πάει εκκλησία, που δεν προσέχει αόρατες περιοχές, που παραδίδει τα κλειδιά, που έχει καταχωρημένο αριθμό τηλεφώνου και ταυτότητα. Τελείωσα με το δίπολο καλό-κακό. Δεν θα σερφάρω ανάμεσα σε φιλολογικές φιοριτούρες και όμορφα επίθετα πάλι. Θα γίνω ρήμα, μεταβατικό.

Τα αεροδρόμια είναι ανάποδα ξυπνητήρια. Σε τσουλάνε απότομα από τον συγυρισμένο κόσμο της ρουτίνας στον άστατο κόσμο των ονείρων. Μπαίνω μέσα σπρώχνοντας το τρόλεϊ με τα συμπράγκαλά μου και ξυπνώ μέσα σε ένα ρευστό πλήθος. Σώματα που κινούνται με αίσθηση σκοπού, που λένε «ξέρω που πάω». Η καθημερινότητά μου-κύμα που υποχωρεί αφήνοντας πίσω αφρό, σκουπίδια και άμμο που στεγνώνει. Εδώ, μπροστά στις οθόνες αφίξεων και αναχωρήσεων ο πίνακας της ζωής μου σβήνεται και είναι σα να μην έρχομαι από πουθενά. Με κάθε λέξη: Αθήνα, Δουβλίνο, Άμστερνταμ, Βουδαπέστη... οι πιθανότητες φουσκώνουν. Είμαι στη μέση μιας ιστορίας. Κάτι θα γίνει, ένα καινούριο μέρος, άλλοι άνθρωποι. Μα, ποιο σενάριο με γράφει? Ποιός μύθος με νομάδες και περιπέτειες και σπασμένες αλυσίδες και μοτοσυκλέτες που τρέχουν στο highway με κάνει να φεύγω? Το σώμα μου το δένουν αόρατες γραμμές που χάνονται στο άπειρο πριν. Τη δύναμη που με κινεί την καταπίνει ο χρόνος.

Μαριλένα Στυλιανού ΕΠΤΑΔ 5^ο

Ποιοι είναι οι βρικόλακες;

Υπάρχουν πολλά λογοτεχνικά τεχνάσματα για να πεις την αλήθεια αλλά να μην την μάθει κανείς (τελευταία έμαθα κι ένα καινούριο, τις «διφωνικές λέξεις»). Αυτό σκοπεύω να κάνω. Δεν θέλω να σας πω καμιά αλήθεια, κατ' ακρίβειαν δεν θέλω να σας πω τίποτα. Θα μου επιτρέψετε καλοί μου αναγνώστες να μη σας μιλή; Οι λέξεις προσδιορίζουν. Φοβάμαι, ξέρετε, πως αν προσδιορίσω τους βρικόλακες, αυτοί δεν θα δείξουν κανένα έλεος. Κι άλλωστε δεν μπορώ να κάνω κακό σε ό,τι λατρεύω!

Μη μου δίνετε λοιπόν καμιά σημασία. Προσπεράστε με!

Οι βρικόλακες είναι τα πιο ύπουλα πλάσματα, τους γνωρίζετε και εσείς, όπως εγώ, πολύ καλά. Ίσως όμως μόνο από τη γοητευτική τους πλευρά, είναι αλήθεια πως και η άλλη, εκείνη η όχι τόσο γοητευτική είναι το ίδιο ακαταμάχητα γοητευτική, ίσως θα 'λεγα και περισσότερο από εκείνη που εσείς ξέρετε. Βλέπετε πόσο συγκλονιστικός είναι ο εθισμός μας στην αλήθεια;

Θα αναρωτιέστε από πού την ξέρω εγώ την άλλη τους πλευρά και γιατί κάνω πως ξέρω. Μην με ρωτάτε, δεν μπορώ να απαντήσω. Φοβάμαι... φοβάμαι πως η αλήθεια είναι άσχημη γιατί δεν αφήνει κανένα όνειρο να αιωρείται! Μην λες ποτέ την αλήθεια, μάκους; Κινδυνεύεις.

Υπάρχει μόνο ένα μικρό χρονικό περιθώριο για να μπορείς να απολαύσεις τη συντροφιά τους μα αν είσαι πολύ υπομονετικός αναγνώστη μου τότε θα επιτύχεις. Κάνε τον να σε προσέξει! Δεν θα ξέρεις ποτέ τι στ' αλήθεια είσαι. Ερωμένη ή θύμα; Ερωμένη ενός θρύλου, ίσως. Θύμα της λαιμαργίας ενός τέρατος, ίσως. Μα και συ που θέλησες να τους έχεις συντροφιά, αν είσαι τόσο έξυπνος και έχεις καταλάβει ποιοί είναι, τότε γιατί το επιδιώκεις; Μήπως είσαι εσύ ο θύτης ενός τέρατος μεν, παιδιού δε;

Είναι φορές που ζούνε οι βρικόλακες σαν παιδιά μες στο μύθο της ύπαρξης τους. Σαν αποτυχημένοι συγγραφείς όταν ανύμποροι να γράψουν, γίνονται θύματα του παθιασμένου εαυτού τους και θυσιάζονται για χάρη του «ήρωα» σ' ένα βίο έκφυλο. Τρισάθλιοι και γελοίοι! Ίσως να καταλάβατε και εσείς τι είναι όσα γράφουν οι πετυχημένοι συγγραφείς.

Οι βρικόλακες λοιπόν! Στο ανάμεσο της ύπαρξης και της ανυπαρξίας και γενικότερα στο ανάμεσο.

Νομίζω πως δεν με καταλαβαίνετε αλλά αυτό θέλω, σας είπα πόσο φοβάμαι αν καταλάβετε! Προσπεράστε με! Μη με κατανοείτε!

Στο ανάμεσο λοιπόν κι όσοι αναζητάμε τους βρικόλακες. Τι είμαστε; Οι καλοί ή οι κακοί; Τα θύματα ή οι θύτες;

Κατοικούν στα φέρετρα του μυαλού τους, ολομόναχοι. Η αιωνιότητα είναι το πάθος τους. Ιδανικοί εραστές! Υπέροχα πλάσματα της φαντασίας. Μυστηριώδης η αύρα τους καθώς υγρή από ιδρώτα αναμένεις το φιλί τους στο λαιμό. Τι κι αν ο θάνατος είναι μοιραίος. Ανυπομονείς! Τι ηδονική ανυπομονησία! Εκείνη η ελπίδα πως θα είσαι η εκλεκτή, πως θα σε κάνει το ίδιο δυνατή. Μα κι αν αυτό δεν συμβεί, κι αν είσαι ακόμα ένα απλό θύμα... παραμένεις ηρωίδα στο παραμύθι που όλοι αρέσκονται. Σε κάνει το ίδιο δυνατή!

Ο μύθος είναι ό,τι μόνο αξίζει!

Μαρία Ελευθερίου

ΚΑΛΟ ΠΑΣΚΑΝ...

© Phil Selby 2007 - <http://bigeye.deer.wordpress.com>

Χειρός Μπoστ:

Η ΝΗΣΟΣ ΤΩΝ ΑΖΟΡΩΝ

"Ένα ωλοῖον λαξιδέβων με ὑπέροχον κερὸν,
ἐφινιδίως ἐξουήγη ἀνοικτὰ τῶν Ἀζορῶν.
φοβηθέντες τῶν κρηίων κὲ ἀνήκηχοι κρηίε,
διώδουν ὄροι εἰς τὸ κῦμα κὲ τὸν τρόχον κερχαρίε.

"Ένας γέος κὲ μία γέα, ὄρεόλαλα κερδιά,
φθάγουν κολυμβῶν γεγέσκει πρηκτεῖον ἀμουδιά
κῆλι ὄντες κὲ διψόντες εἰς τὴν κῆσον ἀφικθεῖς,
ἐξρογον κερποῦς τῶν δένδρων κὲ κεργάβοντες ἰκθεῖς.

Τῶντες βίον προλογόνου κὲ ὁ γέος με τὴν κὸρη,
κῦλασαν κὲ κῆπου-κῆπου εἰς ἐρχεζε κερπόρι
ἀλά φθάκοντος κερμόνος κὲ με φθάκοντος κερπόρι
ἀκερβίονεν ὁ γέος κὲ ἀκερθαναι κῆ κὸρη.

Ἀργόζερα, ἀργόζερα,
κρηκιάκῆτ δύο κὸζερα
κῆ κῆθε κῆ ἕνα κερκὸρη
κερλέος ψάκων για γὰ κερῆ
τὸν γέον κὲ τὴν κὸρη.

Κερκερκῆ κῆ κῆσον, κῆκῆσον τῶν Ἀζορῶν,
κῆ κερκῆκῆ κῆκῆ κὲ κῆκῆ τῶν κερκῶν
γὰ κῆκῆ κερκῆ ἀπὸ τὸν οὔκῆκῆ,
γὰ κῆκῆ κῆκῆ κῆκῆ κὲ τὸν οὔκῆκῆ.